

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

แจ้ง

- แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคามเขต 26 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสำรวจสภาพปัจจุบันของการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์
- แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน
  - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ
สำรวจรายการ มีจำนวน 3 ข้อ
  - ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตร
สถานศึกษา มีจำนวน 59 ข้อ
  - ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำสนทนากลุ่ม
- โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง โดยคำตอบของท่านจะเป็น
ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและการปฏิบัติงานของ
ท่านแต่ประการใด
- คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ การเสนอรายงานการวิจัยจะเป็นการ
รายงานวิเคราะห์ในภาพรวม
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายอุดม วิเศษชู

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร   ผู้สอน   คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา

1-5 ปี   6-10 ปี   มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3. การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร

ได้รับการอบรม   ไม่ได้รับการอบรม

ที่ 2 ข้อมูลสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้คือ

5	หมายถึง	การบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การบริหารอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การบริหารอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
การเตรียมความพร้อม และการจัดทำสาระ ของหลักสูตรสถานศึกษา						
การประชุมชี้แจงบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						
สร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ให้เห็นถึงความสำคัญในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
อบรมให้บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา						
สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						
ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ได้รับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับ ทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
มีการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนก่อนการจัดทำสาระของ หลักสูตรสถานศึกษา						
มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียน ก่อนการจัดทำสาระของหลักสูตร สถานศึกษา						

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
การวิเคราะห์ความต้องการของ ผู้ปกครอง ก่อนการจัดทำสาระของ หลักสูตรสถานศึกษา						
นำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามา วิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวในการจัดทำ หลักสูตร						
มีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ						
มีการกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						
มีการกำหนด โครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษา						
มีการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียนตาม โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน						
มีการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ก่อนการ จัดทำหลักสูตร						
มีการกำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปี						
มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ เป็นรายภาค						
ทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ทั้งพื้นฐาน และสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติมให้มีความชัดเจน						
คำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการ เรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง						

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการ ในกลุ่ม / ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้						
กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียน						
จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีสัดส่วนเวลา เรียนตามโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน						
จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความ หลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน						
มีการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติใน การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้ง ความรู้ กระบวนการ ผลงานและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						
การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในสาระการ เรียนรู้						
จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา ที่เอื้อต่อการเรียนรู้						
สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา						
สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภายนอก สถานศึกษา						
จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ						

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
คแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มี ความหลากหลาย						
คแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา เหมาะสมกับสภาพของชุมชน						
ีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและ ความสามารถของผู้เรียน						
ีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนลง มือปฏิบัติ คิด แก้ไข และสรุปเป็นความรู้ และแนวคิดด้วยตนเอง						
ีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ กิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน						
จัดกิจกรรมชมรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน						
จัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริง						
สอนซ่อมเสริมและส่งเสริมผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถตามธรรมชาติ และ เต็มศักยภาพที่ปรากฏเป็นหลักฐานและ ตรวจสอบได้						
มีการแนะแนว และนิเทศ กำกับ ติดตาม ก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง						

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
การดำเนินการใช้หลักสูตร						
การประชาสัมพันธ์ก่อนนำหลักสูตรไป ใช้จริง						
นำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ ตามที่ได้ วางแผนไว้						
มีการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้						
ศึกษาปัญหาของการนำหลักสูตรไปใช้						
นำปัญหาของการนำหลักสูตรไปใช้มา แก้ไข						
มีการประเมินคุณภาพภายใน อย่างเป็น ระบบตามที่ได้วางแผนไว้						
สถานศึกษามีการเตรียมการด้านผู้เรียน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กร ภายนอก						
สถานศึกษามีการเตรียมการด้านผู้สอน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กร ภายนอก						
สถานศึกษามีการเตรียมการด้านผู้บริหาร เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กร ภายนอก						
สถานศึกษามีการรายงานผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนต่อชุมชนทุกปี						
การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของ สถานศึกษา						

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	5	4	3	2	1	
จัดทำแผนงาน / โครงการนิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา						
ระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล						
จัดทำรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล						
จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษาต่อผู้ที่ เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำ						
มีการประเมินผล การใช้หลักสูตรทุกภาค เรียน						
นำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพ การศึกษามาปรับปรุง และพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา						
มีการนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็น ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร						
ปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพื่อการพัฒนาในปีต่อไป						

แบบบันทึกการประชุม

แบบบันทึกการประชุมนี้ใช้สำหรับบันทึกการประชุม เรื่อง การพัฒนาการบริหาร

ศูนย์การศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

ศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ในชั้นการศึกษาสภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์ปัญหา

การหากลยุทธ์เพื่อการพัฒนา

การประชุมครั้งที่ ...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ณ .....

เข้าร่วมประชุม

1.....

2.....

3.....

4.....

ไม่มาประชุม

1.....

2.....

3.....

4.....

ประชุมเวลา .....

สรุปผลการประชุม

.....

.....

.....

ปิดประชุมเวลา .....

ผู้บันทึกการประชุม .....

บทสัมภาษณ์ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

..... เวลา..... ผู้สัมภาษณ์.....

..... ตำแหน่งงานปัจจุบัน.....

สภาระยะการทำงาน 1) ในการบริหารหลักสูตรนี้.....ปี

2) โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์.....ปี

ผลงานในปัจจุบัน

1).....

2).....

ถาม

ท่านคิดว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ มีปัญหาด้านใดบ้าง

.....
.....

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ ได้อย่างไร

.....
.....

ท่านคิดว่าใครควรมีบทบาทในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

.....
.....

ขอความอนุเคราะห์เขียนตอบ

นายอุดม วิเศษชู

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายสำรวย ทินพิช ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเขวาสินรินทร์
การศึกษาศาสตร์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
2. นางคำนึ่ง จันทะนัน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน
กัณฑ์วิชัย จังหวัดมหาสารคาม การศึกษา ค.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)
วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัด
ประเมินผล
3. นางพงษ์ลัดดา เชิดพานิชย์ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
นายนพิตยาคม การศึกษา ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัด
ประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

คู่มือบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คู่มือ

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โรงเรียนเขวาสินรินทร์

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26

คำนำ

เอกสารคู่มือ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามกรอบการงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ให้เกิดความคล่องตัวและสอดคล้องกันเป็นตัวกำหนดแนวทางในการปฏิบัติให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนได้ปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

(นายสำราญ ทินพิษ)

ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
- ข้อมูลเบื้องต้น	1
- การกิจควมรับผิดชอบ	1
- ปริมาณงานความรับผิดชอบ	1
หลักการบริหาร	5
- การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	5
- บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	7
- คุณลักษณะของสถานศึกษาที่สนอง เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง)	10
- การกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ	10
3 แนวทางการบริการและจัดการศึกษาของสถานศึกษา	17
- การบริหารงานวิชาการ	17
- การบริหารงานงบประมาณ	19
- การบริหารงานบุคคล	22
- การบริหารงานทั่วไป	24
- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	27
4 ปฏิทินการดำเนินงานการบริหารและจัดการศึกษา	61
5 ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ	
- ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำ	26
- ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม	26
- ยุทธศาสตร์การสร้างคุณธรรม และความรู้ความเข้าใจ	26
- ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ	27
- ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล	27
- ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษา หารือกับผู้เกี่ยวข้อง	27

บทที่ 1

บทนำ

เบื้องต้น

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อสถานศึกษาโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ ตั้งอยู่บ้านโนนเสี้ยว หมู่ 4
 เขว้าใหญ่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ 70 ไร่ 2 งาน รหัสไปรษณีย์ 44150
 โทรศัพท์ - โทรสาร - e-mail. Uwisetchu@gmail.com โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม เขต. 26
- 1.2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6
- 1.3 มีเขตพื้นที่บริการ 11 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโนนเสี้ยว บ้านเขว้ากลาง บ้านเขว้า
 บ้านเขว้าน้อย บ้านลุยเพ็ก บ้านลุยเชือก บ้านแสนสุข บ้านดอนเงิน บ้านดอนโพธิ์ บ้านจี้
 อยบ

2. ข้อมูลด้านการบริหาร

- 2.1 ชื่อ - สกุลผู้บริหาร นายสำรวย ทินพิษ
 วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
 ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่ 30 ธันวาคม 2552 จนถึงปัจจุบัน
 เวลา - ปี 5 เดือน
- 2.2 ผู้ช่วยผู้บริหาร (ที่ได้รับแต่งตั้ง).....คน
- 2.3 ประวัติโรงเรียน
 โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้จัดตั้ง
 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2525 โดยมีคณะกรรมการที่ขอจัดตั้ง ประกอบด้วย สมาชิกสภาตำบลเขว้า
 คณะ ครูอาจารย์ กลุ่มโรงเรียนเขว้าใหญ่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ อนามัยและประชาชนชาวตำบล
 ใหญ่ ในปีการศึกษา 2525 เป็นปีแรกที่เปิดสอนมีนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน
 คน มีครูอาจารย์ 6 คน อาศัยศาลาวัดชมพูนารามเป็นที่เรียนชั่วคราว ในปีเดียวกันได้
 งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวจึงย้ายมาสอนที่ตั้งในปัจจุบัน ปีการศึกษา 2526 เริ่มได้
 งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนถาวรแบบ 208 และอาคารอื่นๆเพิ่มในเวลาถัดมา ปีการศึกษา 2536
 เรียนได้เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในปีแรกที่รับมีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 รุ่น
 30 คน ครั้งแรกที่เปิดสอนกรมสามัญศึกษาได้แต่งตั้งให้นายเคชา ไชยโสตา เป็นครูใหญ่

นั้นได้มีผู้บริหารโรงเรียนย้ายมาปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องหลายคน สำหรับผู้บริหารคนปัจจุบัน นายสำรวย ทินพิช ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเวหาใหญ่พิทยาสรรค์

2.4 ขนาดและที่ตั้ง

โรงเรียนเวหาใหญ่พิทยาสรรค์ ตั้งอยู่บ้าน โนนเสียว หมู่ 4 ตำบลเวหาใหญ่

อเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ 70 ไร่ 2 งาน

ปรัชญาของโรงเรียน ปัญญา นรานิ รตนี

คติพจน์ ประพฤติตี สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา รักษาคุณธรรม สัมพันธ์ชุมชน

ตราประจำโรงเรียน

1. เทวคา หมายถึง การเทิดทูนคนดี และมีปัญญา
2. ก้อนเมฆ หมายถึง สัมพันธภาพอันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ความหมายรวม คือ การสรรคสร้างและเชิดชูคนดีเพื่อศักดิ์ศรีของโรงเรียน

ชุมชน

สีประจำโรงเรียน ชมพู ฟ้า

1. สีชมพู หมายถึง ความรัก ความสามัคคี ที่มีต่อเพื่อนมนุษย์
2. สีฟ้า หมายถึง ความก้าวหน้าและความกว้างไกลแห่งปัญญา
3. ความหมายรวม หมายถึง ชาวเวหาใหญ่พิทยาสรรค์ทุกคนมีความรัก ความ

สามัคคีซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม

ภารกิจความรับผิดชอบ

ด้านการจัดการศึกษา

1. จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

2. จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปลาย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551

ปริมาณงานความรับผิดชอบ

โรงเรียนเวหาใหญ่พิทยาสรรค์ มีข้าราชการครู จำนวน 16 คน พนักงานบริการ นักเรียน

จำนวน 162 คน (ข้อมูล 10 มี.ย. 2554)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรโรงเรียนเวหาใหญ่พิทยาสรรค์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น

มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพล

โลก มีเจตคติที่ดีต่องานศึกษาและวิชาชีพ พร้อมมีทักษะการเรียนรู้และ

พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต
 นั้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม

พ

1. แผนด้านการจัดการศึกษา

1.1 จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการคิดวิเคราะห์ นักเรียนมี
 พเป็นที่ประจักษ์

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาได้มาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลาง เหมาะสมกับผู้เรียนและ

ถิ่น

1.3 มีสื่อและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.4 วัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หลากหลาย

2. แผนงานด้านบริหารจัดการ

2.1 มีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.2 การจัดสรรงบประมาณ

2.3 เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อใช้ใน

การจัดการศึกษา

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของชุมชน

2.5 ปรับปรุง พัฒนา อาคารเรียน อาคารประกอบ ภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อ

ม

3. แผนงานด้านพัฒนาผู้เรียน

3.1 นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

3.2 นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านเป็น อ่านเร็ว อ่านคล่องและรักการอ่าน

3.3 นักเรียนใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และ

ความรู้

3.4 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมความเป็นไทย

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามเป้าหมาย

การจัดการจัดการศึกษา

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการคิดวิเคราะห์ นักเรียนมีศักยภาพ

ประจักษ์

1.1 จัดครูประจำชั้นเรียน ประจำสาระการเรียนรู้ ให้ตรงกับวิชาเอก ถ้าไม่มีวิชาเอกจัดตามนัด ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สอนเดิม

1.2 การสอนของครู ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ทุกต้องอ่านออก เขียนได้ เป็น นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ต้องอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น คิดวิเคราะห์และสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

1.3 แต่งตั้งครูวิชาการประจำช่วงชั้น ให้ทำหน้าที่นี้เทศการเรียนการสอนร่วมกับครูประจำโรงเรียนและผู้บริหาร มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ติดตามการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานช่วงชั้น จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูขาด ตลอดจนเสนอผลการปฏิบัติงานของครูในช่วงชั้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ผู้บริหารพิจารณาความดีชอบ โดยมีครูวิชาการประจำโรงเรียนเป็นประธานคณะกรรมการ

1.4 ให้ครูผู้สอนเสนอเป็นโครงการในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ ที่งานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และหน่วยงานต่าง ๆ จัดประกวดแข่งขัน เช่น แข่งขันอัจฉริยภาพทางด้านวิชาการ การประกวดโครงงาน การประกวดกิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. หลักสูตรสถานศึกษาได้มาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางเหมาะสมกับผู้เรียนและ

ท้องถิ่น

ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ทั้งหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนการสอนของหลักสูตรแกนกลางในแต่ละสาระการเรียนรู้ โดยคณะครูวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาร่วมกับครูสอนและควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

3. มีสื่อและเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

สร้างข้อตกลงและวางแผนให้ครูจัดทำสื่อการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น แต่ละสาระการเรียนรู้ โดยให้สามารถนำมาใช้ร่วมกัน อย่างน้อยคนละ 1 อย่างต่อภาคเรียนและนำมาลงทะเบียนสื่อใช้ร่วมกัน โดยให้ครูวิชาการ โรงเรียน ครูวิชาการช่วงชั้นประสาน วางแผนร่วมกันกับครูผู้สอน มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อและถือว่าเป็นผลงานในการพิจารณาความดี ความชอบ

4. วัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง หลากหลาย

ให้คณะครูวิชาการศึกษาค้นคว้าการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกำหนดเป็น
 ปฏิบัติการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้กับครูผู้สอนในแต่ละระดับช่วงชั้นและให้คณะ
 การได้ติดตาม นิเทศการวัดและประเมินผลในช่วงชั้นที่ได้รับมอบหมาย

งานด้านบริหารจัดการ

1. มีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

แต่งตั้งคณะทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ศึกษาแบบรายงาน มาตรฐานและตัว
 การประเมินการประกันคุณภาพภายใน นำมาวางแผนและทำการประเมินผลการปฏิบัติงาน
 โรงเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สามารถรองรับการประเมินการประกันคุณภาพภายนอก จาก

2. การจัดสรรงบประมาณ

ให้มีการดำเนินการด้านงบประมาณ โดยกำหนดให้มีฝ่ายแผนและงบประมาณ
 การจัดสรรงบประมาณจากเงินอุดหนุนรายหัวของนักเรียน ตามความต้องการของครูเพื่อให้
 การศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ครูทุกคนในแต่ละช่วงชั้นวางแผนการดำเนินการใช้
 งบประมาณและเสนอขอของบประมาณขึ้นมาให้ฝ่ายแผนและงบประมาณจัดสรรให้ เช่น การปรับปรุง
 ห้องเรียน จัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้

3. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

ประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบความต้องการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ปกครอง
 ยอมรับเห็นและต้องการให้โรงเรียนนำมาพัฒนา ปรับปรุง โดยการนำข้อเสนอแนะ ปัญหาและ
 ต้องการเข้าที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้นำชุมชนและผู้บริหารองค์กร
 องค์กรส่วนท้องถิ่น ร่วมระดมความคิด ในการวางแผนและดำเนินการจัดการศึกษา โดยให้
 กรรมการสถานศึกษาเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการตลอดจนชี้แนะให้ผู้บริหารและ
 ครูดำเนินการในทุก ๆ เรื่องตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่กำหนดกรอบของ
 ภารกิจไว้

4. พัฒนาคูและบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของชุมชน
ให้มีการพัฒนาคูและบุคลากรในโรงเรียนโดยการพาไปดูงานด้านการจัดการศึกษา
ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เป็นที่ยอมรับ ให้การอบรมครูและบุคลากรภายใน
และการให้ครูได้กำหนดความต้องการในการพัฒนาและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ส่งครูและ
บุคลากรไปเข้ารับการอบรมสัมมนาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดการอบรมให้และให้นำมาขยายผล
โรงเรียน พาคณะครูและบุคลากร ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้เพื่อนำความรู้มาพัฒนางาน พัฒนา
ตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูได้ทำวิทยฐานะของตนเองให้สูงขึ้น

5. ปรับปรุง พัฒนา อาคารเรียน อาคารประกอบ ภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อผู้เรียน
ดำเนินการศึกษา วางแผน ในการปรับปรุงพัฒนา อาคารเรียน อาคารประกอบและแหล่ง
ภายในโรงเรียน โดยการกำหนดเป็นแผนในการปฏิบัติในแต่ละปีการศึกษา อาคารเรียน อาคาร
ประกอบทุกหลัง ต้องได้รับการทาสีใหม่ให้สวยงาม อาคารที่ทรุดโทรมต้องทำการปรับปรุง ซ่อมแซม
ที่เพื่อให้สามารถใช้งานได้และไม่เป็นอันตรายต่อผู้เรียน ส่วนภูมิทัศน์ต้องทำการปรับปรุงให้ดู
สดและสวยงาม โดยจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการให้กับผู้รับผิดชอบไปดำเนินงานและ
เป็นผลงานพิจารณาความดี ความชอบ

งานด้านพัฒนาผู้เรียน

1. นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
ให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอน โดยเน้นทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุ
บองค์ความรู้จากการตรวจแผนการจัดการเรียนการสอนของครูและการประเมินผลการเรียนรู้ของ
ครูให้ครูวิชาการช่วงชั้นเป็นผู้ควบคุมและรายงานผลการเรียนในทุกเดือน

2. นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านเป็น อ่านเร็ว อ่านคล่องและรักการอ่าน
กำหนดและส่งเสริมให้ครูประจำชั้นและครูผู้สอนสาระภาษาไทย จัดกิจกรรมการเรียน
สอนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และให้ครูบรรณารักษ์ดำเนินการให้มีโครงการส่งเสริมนิสัยรักการ
อ่านและจัดให้มีการประกวดในทุกเดือน แยกเป็นระดับชั้นเรียนและมีรางวัลมอบให้ผู้ชนะลำดับที่
1 2 และ 3 ในแต่ละทุกเดือนพร้อมกับเกียรติบัตรและทำปีการศึกษา นำเอาผู้ชนะที่ 1 ของแต่ละ
มาแข่งขันหาผู้ชนะเลิศ

3. นักเรียนใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และพัฒนา
ความรู้ใหม่

กำหนดให้ครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ ได้ดำเนินการสอนการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียน
ให้มีการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมกับต่อสายระบบ LAN และติดตั้งระบบเครือข่าย Internet

การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน ตามจุด ตามห้องสมุดและอาคารเรียน โดยการระดม
 กรจากภายนอกมาใช้

4. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมความเป็นไทย

ส่งเสริม สนับสนุนและเน้นให้ครูได้ดำเนินการอบรมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในทุก
 เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นไทยและจัดให้มีการอบรมคุณธรรม จริยธรรม
 ะกฤษที่มาให้การอบรมในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

หลักการบริหาร

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management: SBM)

หมายถึง “การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษา โดยต้องกระจายอำนาจบริหารจัดการจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ให้มีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาด้านต่างๆภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปโดยการมีส่วนร่วมและคุณภาพของผู้เรียนตรงตามต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนมากที่สุด”

1. รูปแบบของการจัดการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน

SBM ของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะและความของแต่ละ โรงเรียนขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นหลักในการบริหารของคณะกรรมการ ซึ่งมี 4 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 บริหารแบบเพื่อนร่วมอาชีพ โดยครูเป็นหลัก มีส่วนร่วมและเป็นประชาธิปไตย มีการมอบอำนาจตัดสินใจให้ครูมาก สำหรับ โรงเรียนเล็กอาจใช้ครูทั้งโรงเรียนในตัดสินใจ ส่วนโรงเรียนใหญ่จะเลือกเฉพาะผู้แทนครู

รูปแบบที่ 2 บริหารโดยการนำของผู้บริหาร โดยผู้บริหาร โรงเรียนเป็นหลัก อาจมาปรึกษากับครูหรือผู้เชี่ยวชาญบ้าง

รูปแบบที่ 3 บริหารโดยคณะกรรมการผู้ปกครอง โดยชุมชนเป็นหลัก คณะกรรมการกล่าว จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารและมีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด

รูปแบบที่ 4 บริหาร โดยคณะกรรมการ SBM โดยครูและชุมชนเป็นหลัก แต่จะรับผิดชอบด้าน มีอำนาจในการตัดสินใจเฉพาะเรื่อง

2. หลักการ School – based Management

2.1 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดการคืนอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับประชาชน โดยยอมรับว่าการปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดผลสำเร็จได้ต้องที่สถานศึกษา โดยการกระจายอำนาจ จากส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา ตาม .บ.การศึกษาแห่งชาติ

2.2 หลักการบริหารตนเอง (Self-management) สถานศึกษาจะมีอิสระในการตัดสินใจ
เองมากขึ้น ภายใต้การบริหารในรูปแบบขององค์กรบุคคล คือคณะกรรมการบริหาร
ศึกษา

2.3 บริหารโดยคณะกรรมการผู้ปกครอง โดยชุมชนเป็นหลัก คณะกรรมการดังกล่าวจะ

ที่เป็นคณะกรรมการบริหารและมีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด

2.4 บริหารโดยคณะกรรมการ SBM โดยครูและชุมชนเป็นหลัก แต่จะรับผิดชอบเฉพาะ
อำนาจในการตัดสินใจเฉพาะเรื่อง

3. หลักการของ School – based Management

3.1 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยการคืนอำนาจการจัดการศึกษา
ประชาชน โดยการยอมรับว่าการปรับปรุงการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดผลสำเร็จได้ต้องทำที่
ศึกษา โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา ตาม
ปรัชญาการศึกษาแห่งชาติ

3.2 หลักการบริหารตนเอง (Self-management) สถานศึกษาจะมีอิสระในการตัดสินใจ
เองมากขึ้น ภายใต้การบริหารในรูปแบบของบุคคล หรือคณะกรรมการสถานศึกษา

3.3 หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) ของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders)
ผู้ปกครองชุมชน ศิษย์เก่า ซึ่งสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผน การตัดสินใจ
กำหนดหลักสูตรท้องถิ่น การร่วมคิด ร่วมทำ โดยเน้นการกระจายโอกาสไปให้ทั่วถึงขององค์กร
ยังโยให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

3.4 หลักการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน ไม่ใช่ภาวะผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการแต่เป็นภาวะ
ที่เน้นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

3.5 หลักการพัฒนาตนเองทั้งระบบ (Whole School Approach) มีการปรับทั้ง โครงสร้าง
วัฒนธรรมขององค์กรทั้งระบบ

3.6 หลักการบริหารความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) โรงเรียนต้อง
งความรับผิดชอบต่อที่จะให้มีการตรวจสอบ เพื่อที่จะให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นไปตาม
ฐานที่กำหนดไว้

4. ลักษณะสำคัญของโรงเรียนที่บริหารแบบ SBM

4.1 พันธกิจของโรงเรียนต้องชัดเจน สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดและเป็นที่ยอมรับของ
าชิกทุกคน

4.2 รูปแบบการบริหาร โรงเรียนบริหารและจัดการศึกษาตามสภาพความต้องการและ
มจำเป็นของผู้เรียน

- 4.3 มุมมองเกี่ยวกับมนุษย์ใช้ทฤษฎี Y มองผู้ร่วมงานทุกคนเป็นคนดี มีความสามารถ มี
 ผลิตชอบ สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้
- 4.4 การตัดสินใจ ในรูปแบบการกระจาย อำนาจ โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วน
 การตัดสินใจ
- 4.5 แบบภาวะผู้นำ เกื้อหนุน อำนวยความสะดวก ไม่ใช่สั่งการ
- 4.6 รูปแบบการใช้อำนาจ ด้วยเทคนิคแห่งความรู้และความเชี่ยวชาญ
- 4.7 เทคนิคการการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร เชิงกลยุทธ์ เน้นที่ผลงาน
 หาได้ตามสถานการณ์ และรู้จักระดมทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้อย่างชาญ
- 4.8 บทบาทของโรงเรียน สร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขึ้นเองและมุ่งเน้นการพัฒนา
 องค์กร
- 4.9 บทบาทของหน่วยงานส่วนกลาง เป็นการกำหนดเป้าหมายด้านการจัดการศึกษา
- 4.10 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน เป็นผู้กระตุ้นและประสานงานให้บุคลากรร่วมมือ
 ปฏิบัติงานและเป็นผู้พัฒนาทรัพยากร
- 4.11 บทบาทครู เป็นผู้ร่วมงาน เป็นผู้ตัดสินใจเป็นผู้ริเริ่มและเป็นผู้ปฏิบัติ
- 4.12 บทบาทผู้ปกครอง มีส่วนร่วมสนับสนุน โรงเรียนและเสนอแนะแนวทางในการ
 ปรึกษา
- 4.13 บรรยากาศขององค์กร เน้นการทำงานเป็นทีมให้ความร่วมมือและเคารพซึ่งกันและกัน
- 4.14 คุณภาพของผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีความรู้ มีเทคนิคการบริหารที่ทันสมัย เรียนรู้
 เวลา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ใจกว้างละยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- 4.15 การประเมินประสิทธิผล ต้องประเมินทั้งระบบ ทั้ง Input Process และ Output เพื่อ
 ประกันคุณภาพและพัฒนาโรงเรียน
- ดังนั้น จึงยึดแนวทฤษฎีหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – based
 management) โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการบริหารจัดการด้านการศึกษา
 สถานศึกษา และสามารถสนองตอบความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการยึดหลักการ
 ารครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D)
 กันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) มาดำเนินการในการบริหารงานทุกขั้นตอน เพื่อให้
 บริหารงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางด้านการจัด
 ศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพที่
 ออกรบริหารสถานศึกษา (53: สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา, 2545)

1. หน้าที่และความรับผิดชอบ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงาน หรือสถานศึกษา รับผิดชอบการ
 ศึกษาในสถานศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยนำ กฎ ระเบียบ เกณฑ์ และมาตรฐานที่
 โดยรัฐ มาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ดำเนินการตามแนวทาง เป้าหมาย และ
 ประสงค์ที่คณะกรรมการสถานศึกษากำหนด รวมทั้งบริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณ
 งานบุคคลและบริหารงานทั่วไป ในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
 ในสถานศึกษาของตนเอง

2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- 2.1 บริหารงานวิชาการ พัฒนาหลักสูตร คุณภาพการเรียนการสอน และงานกิจการ
- 2.2 บริหารงานบุคคล บริหารงานด้านงบประมาณ การเงิน การบัญชี พัสดุและ
 ภัณฑ์ของโรงเรียนและบริหารงานทั่วไป
- 2.3 สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนตลอดจนแสวงหาทรัพยากรมาใช้เพื่อ
 ศึกษ

3. หน้าที่ ความรับผิดชอบในสถานศึกษา

- 3.1 วางแผนและกำหนดหน้าที่และวิธีการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา โดยกำหนด
 ศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการในการบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง
- 3.2 พัฒนาระบบกำกับ ติดตามและนิเทศการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับ
 หน่วยงานของสถานศึกษา
- 3.3 เป็นผู้นำครูในการพัฒนาหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการผลิตสื่อ
 นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นใช้ในสถานศึกษาได้
- 3.4 จัดบริการแหล่งเรียนรู้ และสื่อทางการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งภายในและ
 นอกสถานศึกษา

3.5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6 วางระบบและวิธีการบริหารงานบุคคลที่เป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับขององค์กร

3.7 จัดทำและบริหารแผนงาน/โครงการ และความต้องการงบประมาณตามระบบ

ประมวลแผนงานส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

- 3.8 จัดทำและบริหารการเงิน การบัญชีและทรัพย์สินของสถานศึกษาให้เกิด
 ธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง
- 3.9 พัฒนาระบบควบคุม ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้าน
 มาณ การเงิน และการบัญชี ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส
- 3.10 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษา
 ประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ
- 3.11 เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
 ่างชุมชนแห่งการเรียนรู้
4. สมรรถนะและตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน
- 4.1. ความสามารถในการวางแผนการศึกษา
- 4.1.1 มีแผนการปฏิบัติงานประจำปี / แผนพัฒนาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ
 และความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน
- 4.1.2 มีแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาการศึกษา
- 4.2 ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ
- 4.2.1 มีธรรมเนียม / แผนปฏิบัติราชการ ของสถานศึกษา แสดงวิสัยทัศน์และมีความ
 สอดคล้องกับนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- 4.2.2 มีการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
 ชุมชน
- 4.2.3 จัดหาและจัดให้มีแหล่งเรียนรู้และสื่อทางการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่าง
 ย่างและมีประสิทธิภาพ
- 4.2.4 มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการ
 ต่อเนื่อง
- 4.3 ความสามารถในการบริหารงานบุคคล
- 4.3.1 มีความยุติธรรมและเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล
- 4.3.2 วางแผนกำลังคนได้อย่างพอเพียง เหมาะสม เกิดประสิทธิผลและมี
 สิทธิภาพ
- 4.3.3 มีความรู้เข้าใจกฎ ระเบียบด้านการบริหารงานบุคคลของรัฐ
- 4.3.4 มีกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และวิทยาการ
 หน้าทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ปรับเปลี่ยนไป

4.3.5 มีระบบประกันความน่าเชื่อถือของการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
สถานศึกษา

4.3.6 บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4.3.7 นิเทศและให้คำปรึกษา / แนะนำแก่ครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้สามารถ

งานได้อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่และบริบทของสถานศึกษา

4.4 ความสามารถในการบริหารงบประมาณและการเงิน

4.4.1 จัดทำงบประมาณประจำปีและงบประมาณระยะยาวได้อย่างเป็นระบบและ

สม

4.4.2 บริหารงานพัสดุให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ

4.4.3 เข้าใจรายงานทางการเงินและงบประมาณ

4.4.4 สามารถชี้แนะข้อบกพร่องของรายงานทางการเงินและงบประมาณ

4.5 ความสามารถในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการบริหาร

และการรายงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.5.1 แสวงหาข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อ

บริหารภายในสถานศึกษา

4.5.2 จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาได้ครบถ้วน ถูกต้องและเป็น

ัน

4.6 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือเพื่อการพัฒนาการศึกษา

สถานศึกษาและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

4.6.1 รู้และเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ในชุมชน

4.6.2 ระดมทรัพยากรและการลงทุนในชุมชนในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เพื่อ

ศึกษาของสถานศึกษาและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.6.3 มีกิจกรรมที่เปิดโอกาส / ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด

ศึกษา พัฒนาการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและชุมชน

4.6.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน

คุณลักษณะของสถานศึกษาที่สนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 ราช 2545 (ฉบับปรับปรุง)

1. สถานศึกษามีบทบาทหลักเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของท้องถิ่นและควรเป็นหน่วยนำสังคมของชุมชน โดยอาศัยนโยบายที่กำหนดใน
 ชาติเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา
2. สถานศึกษามีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการ
 ศึกษาได้ด้วยตนเอง
3. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้กรอบนโยบายที่กำหนด
 ของ ดังนั้น การตัดสินใจโดยสมบูรณ์ในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหาร
 และงานบริหารทั่วไป ที่เป็นส่วนของสถานศึกษาจึงควรเบ็ดเสร็จอยู่ที่สถานศึกษา
4. สถานศึกษาทุกแห่งสามารถประกันคุณภาพได้ ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีวิสัยทัศน์
 เป้าหมาย แผนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและดัชนีชี้วัด
 ที่สามารถตรวจสอบได้และเปิดเผยต่อสาธารณชนได้
5. สถานศึกษามีการรวมพลังกันในการดำเนินงาน โดยรวมกลุ่มกันเป็นศูนย์พัฒนา
 เพื่อดำเนินการสร้างเครือข่ายในด้านความร่วมมือในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจน
 กักบองค์กรและบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมพลังให้สถานศึกษา
 จัดการในด้านบริหาร ได้อย่างกว้างขวางหลายรูปแบบ

ภารกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ

กระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้มาตรา 24

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย
 ใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มา
 ป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น
 อ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล
 มทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ
 ความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ

ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ
ต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา
ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26

ให้สถานศึกษาจัดประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากการพัฒนาผู้เรียน ความประพฤติ การ
พฤติกรรมกรเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน
ที่เหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการ
ผู้เรียนตามวาระหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27

ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อ
ภาษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวาระหนึ่ง
ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อ
มาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

มาตรา 29

ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น
ริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัด
ศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ
พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการ
เปลี่ยนแปลงประสพการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30

ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถ
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มาตรา 59

ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และ
ผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

ในทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษาและเก็บค่าธรรมเนียม
 ษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจหลักของสถานศึกษา

บรรดาสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือการ
 แลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษาไม่ถือเป็นพระราชพัสดุและให้ถือเป็นสิทธิของ

กษา

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์
 กที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษาหรือเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาซื้อ
 ันหรือจ้างทำของที่ดำเนินการ โดยใช้เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่ง

วงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคลรวมทั้ง
 โยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา หรือเบี้ยปรับที่เกิดจากการ
 ญาซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการ โดยใช้เงินงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถ
 เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลัง

ด

มาตราที่ 66

ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาส
 ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้
 ตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ตารางงานวิชาการ

1. หลักการและแนวคิด

- 1.1 สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่าง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 1.2 สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด
- 1.3 ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้
- 1.4 มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น
- 1.5 มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการพัฒนาการศึกษา

2. ขอบข่ายภารกิจ

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 2.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 2.5 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 2.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การดำเนินงานของสถานศึกษา

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 3.1.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3.1.2 บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.1.3 นิเทศเพื่อพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษา
- 3.1.4 ติดตามประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 3.2.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.2.2 จัดแนะแนวเพื่อเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 3.2.3 จัดให้มีกรณีศึกษาการเรียนการสอน โดยเน้นกรณีศึกษาที่เป็นแบบร่วมมือ

สื่อซึ่งกันและกันแบบกัลยาณมิตร

- 3.2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.3 การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

- 3.3.1 กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- 3.3.2 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง จาก

ผลการ การปฏิบัติ และผลงาน

- 3.3.3 วัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากความรู้ ทักษะ ประสบการณ์

การเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

- 3.3.4 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

3.4 การประกันคุณภาพภายใน

- 3.4.1 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา
- 3.4.2 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพ

ของสถานศึกษา

- 3.4.3 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.5 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- 3.5.1 ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน

สอน

- 3.5.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

การศึกษา

- 3.5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

- 3.6.1 สืบหาและจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอ

สอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

- 3.6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้ง

ในและภายนอกสถานศึกษา

3.6.3 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับองค์กร

3.7 การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3.7.2 รวบรวม เผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำ

วิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การบริหารงานงบประมาณ

1. หลักการและแนวคิด

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหาร มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดการบริหารมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหา ทรัพยากรจากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการ ทรัพยากรทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน

2. ขอบข่ายและภารกิจ

2.1 การจัดตั้งงบประมาณ

2.2 การจัดสรรงบประมาณ

2.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.5 การบริหารการเงิน

2.6 การบริหารบัญชี

2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. การดำเนินงานของสถานศึกษา

3.1 การจัดตั้งงบประมาณ

3.1.1 วิเคราะห์แผนงาน / โครงการของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อนำไปจัดตั้งแผนงบประมาณ

สถานศึกษา

3.1.2 วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน / โครงการและจัดตั้ง

ประมาณของสถานศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2 การจัดสรรงบประมาณ

3.2.1 จัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในสถานศึกษาตามแผนงาน /

โครงการ ของแผนปฏิบัติการประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2.2 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

3.2.3 กำกับ ติดตาม การใช้งบประมาณ

3.2.4 รายงานผลการดำเนินการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

3.3 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.3.1 ทุนการศึกษา

1) วางแผน อนุรักษ์ ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาและทุนเพื่อพัฒนา

3) สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิญเกียรติผู้สนับสนุนการศึกษาและทุนเพื่อ

3.3.2 การจัดการทรัพยากร

1) ดำรงและจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษาในเขตพื้นที่บริการของ

ศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ร่วมกัน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรใน

ให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนและสถานศึกษา

3) ดำเนินการเชิญเกียรติบุคคลและหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุน

ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

3.4 การบริหารการเงิน

3.4.1 การเบิกเงินจากคลัง

ยื่นเรื่องขอเบิกเงินงบประมาณ พร้อมหลักฐาน เช่น เงินสวัสดิการเกี่ยวกับ

ของบุตร สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เงินค่าสาธารณูปโภคและงบประมาณที่ได้รับ

คำสั่งให้ส่งเบิกที่ไม่ใช่เงินอุดหนุนต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.4.2 การรับเงิน

รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินในส่วนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

3.4.3 การเก็บรักษาเงิน

รักษาเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ตามระเบียบข้อบังคับการเก็บรักษาเงิน

3.4.4 การจ่ายเงิน

1) จ่ายเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาให้แก่ผู้มีสิทธิโดยตรง

2) หักเงิน ณ ที่จ่ายและนำเงินที่หักส่งตามอำนาจหน้าที่

3.4.5 การส่งเงิน

นำส่งเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาส่งคืนคลังโดยตรงหรือผ่าน
นเขตพื้นที่การศึกษา

- 1) การบริหารการบัญชี
- 2) การจัดทำบัญชีการเงิน

บัญชีเฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 3) การจัดทำทะเบียนทางการเงิน

และจัดหาแบบพิมพ์ขึ้นใช้เอง เว้นแต่เป็นแบบพิมพ์กลางที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ
งานต้นสังกัดหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดใช้

3.4.6 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

- 1) การจัดหาพัสดุ
- 2) จัดทำแผนการจัดซื้อ-จัดจ้าง งานพัสดุของสถานศึกษา
- 3) วิเคราะห์แผนงาน/โครงการที่จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าเพื่อ

กิจกรรมที่ต้องใช้พัสดุ ให้เป็นไปตามความต้องการ

- 4) จัดหาพัสดุด้วยเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษา ตาม

ารจัดหาพัสดุประจำปี

3.4.7 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

- 1) จัดทำทะเบียนคุมพัสดุและสินทรัพย์ให้เป็นปัจจุบัน
- 2) กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุและทรัพย์สิน
- 3) กำหนดให้มีการจัดเก็บ ควบคุมและเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระบบและแต่งตั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีอย่างสม่ำเสมอ

- 4) ตรวจสอบสภาพและบำรุงรักษา ซ่อมแซม ทั้งก่อนใช้งานและหลังใช้งาน ให้

กรรมการพิจารณาและจำหน่ายพัสดุหรือขอรื้อถอนกรณีเป็นสิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ

มาที่กำหนด

การบริหารงานบุคคล

1. หลักการและแนวคิด

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้การปฏิบัติงาน
บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา โดยยึดหลักการบริหารเพื่อให้เกิด
พัฒนามูลากรอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีขวัญกำลังใจและได้รับการยกย่อง

รติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ

2. ขอบข่ายภารกิจ

2.1 การวางแผนอัตรากำลัง

2.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง

2.4 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.5 เงินเดือนและค่าตอบแทน

2.6 การเลื่อนขั้นเงินเดือน

2.7 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.8 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.9 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2.10 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

2.11 วินัยและการรักษาวินัย

2.12 การออกจากราชการ

3. การดำเนินงานของสถานศึกษา

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.1.1 จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาและเสนอแผนให้คณะกรรมการ
ศึกษาให้ความเห็นชอบ

3.1.2 เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
ศึกษา ไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.2.1 ดำรวจและรวบรวมข้อมูลการขอปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครู
บุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง

3.3.1 เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขต
การศึกษา

3.3.2 ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่สำนักงาน
พื้นที่มอบหมาย

3.4 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.4.1 รวบรวมรายชื่อ แบบคำร้องขอย้าย และให้ความเห็นชอบทั้งย้ายภายในเขต

การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.4.2 ส่งย้ายและส่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามอำนาจ

ที่กฎหมายกำหนด

3.5 การเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าตอบแทน

3.5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

กฎหมายกำหนด

3.5.2 ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา

3.5.3 เสนอผลการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาต่อศูนย์พัฒนาวิชาการและเขตพื้นที่การศึกษา

3.5.4 ออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยัง ไม่มีวิทยฐานะ

3.6 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.6.1 วิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน

เขตพื้นที่การศึกษา

3.6.2 จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.6.3 ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่กำหนดไว้

3.7 วินัยและการรักษาวินัย

3.7.1 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.7.2 เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยในตนเองและป้องกันมิให้

ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย

3.7.3 ดำเนินการทางวินัยตามกรณีความผิดที่สืบสวนข้อเท็จจริงและพิจารณาตงโทษ

อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

3.7.4 เสนอรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรณีความผิดขั้นร้ายแรง เพื่อ

อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

3.8 การอุทธรณ์

3.8.1 รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาในสถานศึกษาเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.8.2 เสนอความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
เรื่องเรียนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.
การศึกษาหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนด

3.9 การร้องทุกข์

3.9.1 รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

3.9.2 เสนอความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่อง
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่
ศึกษาหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนด

3.10 การออกจากราชการ

3.10.1 การลาออกจากราชการ อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้ง หรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

3.10.2 สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มี
สั่งบรรจุแต่งตั้ง หรือเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

3.11 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.11.1 ดำเนินการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
และลูกจ้างในสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.11.2 จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากร
การศึกษาและลูกจ้างในสังกัด

4. การบริหารงานทั่วไป

1. หลักการและแนวคิด

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการ
น ๗ ให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก
ื่นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและ
รที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ขอบข่ายและภารกิจ

2.1 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.3 การวางแผนการศึกษา

- 2.4 งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
- 2.5 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 2.6 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 2.7 การรับนักเรียน
- 2.8 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.9 การทัศนศึกษาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้
- 2.10 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 2.11 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 2.12 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

3. การดำเนินงานของสถานศึกษา

3.1 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

- 3.1.1 จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในของสถานศึกษา
- 3.1.2 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่นและสำนักงานเขตพื้นที่

3.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

- 3.2.1 ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.2 เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ

3.2.3 กำหนดแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง

เครือข่ายศึกษากับสถานศึกษา ตลอดจนให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางด้านวิชาการ

3.3 การวางแผนการศึกษา

- 3.3.1 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและ

ทิศทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนความต้องการของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของ

ชุมชน องค์กรและเสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

- 3.3.2 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีให้สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณ

แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและตามงบประมาณที่สถานศึกษาจัดหาได้ให้สำนักงานเขตพื้นที่

ทราบ

3.4 งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

3.4.1 สนับสนุนข้อมูลที่จะใช้ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและปฏิบัติตามมติ

กรรมการสถานศึกษา

3.4.2 จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

เพื่อดำเนินการและถือปฏิบัติ

3.5 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

3.5.1 กำหนดแนวทางในการบำรุง ดูแลรักษาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของ

สถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมและพร้อมใช้

3.5.2 ติดตาม ตรวจสอบตลอดจนรายงานขออนุญาตหรือถอนอาคารเรียน อาคาร

ที่ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้

3.6 การจัดทำสำมะโนนักเรียน

3.6.1 ประสานงานกับปächุมนชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่

เรียนในสถานศึกษา

3.6.2 รายงานข้อมูลการสำมะโนนักเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

3.7 การรับนักเรียน

3.7.1 กำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของสถานศึกษาโดยประสานงานกับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.7.2 กำหนดแผนการรับนักเรียนและการรับนักเรียนเข้าเรียน

3.7.3 รายงานการรับนักเรียนต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3.8.1 กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

3.8.2 ประสานงานและดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษากับทุกภาคส่วนที่

เกี่ยวข้อง ตามแนวทางที่กำหนดไว้

3.9 การทัศนศึกษาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้

3.9.1 วางแผนการดำเนินการทัศนศึกษาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้ โดยการศึกษา

และความคุ้มค่าที่มีต่อการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน

3.9.2 ดำเนินการตามแผน ตลอดจนขออนุญาตผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.9.3 รายงานผลการทัศนศึกษาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้

3.10 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

- 3.10.1 กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา
- 3.10.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการ

รวมอย่างหลากหลาย ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3.11 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

- 3.11.1 วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.11.2 ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด

3.12 การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

- 3.12.1 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนา

งานของสถานศึกษา

- 3.12.2 ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร (Integrated Curriculum Development) หมายถึงระบบ

หลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ทั้งสามระบบนี้จะ

สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดภาพรวมที่เป็นเอกภาพของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยการ

หลักสูตรมีรายละเอียดในแต่ละระบบดังนี้

ระบบร่างหลักสูตร

การร่างหลักสูตรมีอยู่ 4 ชั้น ได้แก่ สิ่งกำหนดหลักสูตร รูปแบบหลักสูตร การตรวจสอบ

หลักสูตร และการปรับแก้หลักสูตรก่อน

1. สิ่งกำหนดหลักสูตร คือ การเตรียมการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้

รับการพัฒนหลักสูตร จุดเริ่มการพัฒนาหลักสูตรอาจเริ่มจากคณะกรรมการชุดหนึ่งทำการศึกษา

วิจัย เพื่อทราบข้อเท็จจริงหลายๆ อย่างเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตรงและ โดยอ้อม เช่น ต้องทราบสภาพการศึกษาในปัจจุบัน แนวโน้มของสังคมและความ

ต้องการศึกษาในอนาคต ข้อมูลเหล่านี้ควรจะได้มาด้วยวิธีการวิจัยมากกว่าอาศัยประสบการณ์

กรรมการหลักสูตร การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการกำหนดหลักสูตรอาจแบ่งได้เป็น 3

การ คือ

- 1.1 สิ่งกำหนดทางวิชาการ

- 1.2 สิ่งกำหนดทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

1.3 สิ่งกำหนดทางการเมือง

2. รูปแบบหลักสูตร เมื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากสิ่งแล้ว ประการต่อมาคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบหลักสูตร เช่น หลักสูตรแบบรายวิชาแบบบูรณาการ หลักสูตรแบบแกนวิชา และหลักสูตรระบุเกณฑ์ความสามารถพื้นฐาน เป็นแบบหลักสูตร โดยส่วนรวมจะประกอบด้วย โครงสร้าง และองค์ประกอบหลักสูตรซึ่งจะให้เห็นภาพรวมและมาตรฐานการศึกษาของแต่ละหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาอาจจะดูได้โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 โครงสร้างแบบรายปี คือ การวางรูปแบบหลักสูตร โดยการแบ่งเนื้อหาวิชาดับก่อนหลัง และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เพิ่มพูนสัมพันธ์กัน สำหรับรายวิชาที่จัดในร่างแบบนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นรายวิชาบังคับเนื่องจากวิชาหนึ่งจะเป็นพื้นฐานของวิชาถัดไปจะเรียนวิชาถัดไปไม่ได้ ถ้าไม่เรียนวิชาบังคับมาก่อน การประเมินผลจะมีการสอบปลายปีเพื่อัน ถ้าผู้ใดสอบตกวิชาใดจะต้องเรียนซ้ำชั้นอีก ผลการเรียนจะแจ้งเป็นเปอร์เซ็นต์ รูปแบบการแบบนี้มีข้อจำกัด เช่น ถ้าผู้เรียนสอบตกวิชาใดวิชาหนึ่งจะต้องเรียนซ้ำชั้น และเรียนซ้ำวิชาที่านมาแล้วด้วย ซึ่งทำให้ผู้เรียนจบการศึกษาช้าไปเป็นปี ผู้เรียนไม่สามารถเลือกเรียนรายวิชาตนเองมีความถนัดได้

2.2 โครงสร้างแบบหน่วยกิต คือ การจัดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้ตามกิตที่กำหนด โครงสร้างหลักสูตรแบบนี้เริ่มขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมูลนิธิคาร์เนกีทุนสถาบันการศึกษาต่างๆ และต้องการความมั่นใจว่า สถาบันการศึกษาที่ได้รับเงินไปแล้วนั้นมีฐานดีพอสมควร เกณฑ์การพิจารณาถือ รายวิชาที่เปิดสอน คุณสมบัติของอาจารย์และลักษณะญาที่ให้กับัณฑิต เกี่ยวกับรายวิชาที่เปิดสอนได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของการสอนเรียกว่า Regie Unit of Instruction หมายความว่า หนึ่งหน่วยกิตมีค่าเท่ากับการสอนหนึ่งชั่วโมงในชั้นเรียนสร้างแบบหน่วยกิตจะมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้คือ

2.2.1 ภาคการศึกษา

2.2.2 การแบ่งหมวดวิชา

2.2.3 การแบ่งลักษณะวิชา

2.2.4 จำนวนหน่วยกิต

2.2.5 ประมวลวิชา

2.2.6 การประเมินผล

3. การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เมื่อคณะกรรมการร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนนำหลักสูตรไปใช้จะต้องตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเพื่อศึกษาความเป็นไปได้พร้อมทั้ง

แก้ไขบางส่วนก่อนนำไปใช้จริง การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรทำได้หลายวิธี เช่น ใช้
ประชุมสัมมนา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้นตรวจสอบ นอกจากนี้วิธี
ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยใช้เทคนิค เดลฟาย (Delphi Technique) การทดลองใช้หลักสูตรนำ
ศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร รวมทั้งมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการ
ใช้หลักสูตรแต่ละระยะอย่างมีระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาสังเคราะห์ สำหรับการปรับแก้
นำไปใช้ต่อไป

4. การปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้ การปรับแก้หลักสูตรจะต้องจัดทำระบบข้อมูลที่ชัดเจน
การปรับแก้ไขหลักสูตรเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ การสังเคราะห์ข้อมูล ควร
พิจารณาให้รอบคอบว่าข้อมูลนี้จะนำไปใช้ปรับแก้ในส่วนใดของหลักสูตรและเมื่อปรับแก้
กระทบหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการชี้ทางปฏิบัติให้
ขึ้นหรือไม่

ระบบการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรมีอยู่ 3 ชั้น ได้แก่ การขออนุมัติหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรและ
ดำเนินการใช้หลักสูตร

1. การขออนุมัติหลักสูตร เมื่อได้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและปรับแก้หลักสูตร
ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องนำหลักสูตรเสนอหน่วยงาน เพื่อให้ความเห็นชอบ
ได้แก่ กระทรวง หรือทบวงที่มีสถานศึกษานั้นสังกัด เมื่อได้รับอนุมัติหลักสูตรแล้ว
งานนั้นๆ จะต้องนำหลักสูตรเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เพื่อการ
เงินเดือน

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร ขณะรอการการอนุมัติใช้หลักสูตร ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
ดำเนินการวางแผนการใช้หลักสูตรควบคู่กันไป และเมื่อหลักสูตรได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว
ดำเนินการใช้หลักสูตรทันที การวางแผนการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งจำเป็นดังต่อไปนี้คือ

2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 การเตรียมงบประมาณ

2.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2.4 วัสดุหลักสูตร

2.5 บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่

2.6 ระบบบริหารของสถาบันการศึกษา

2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.8 การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร

3. ขั้นตอนในการใช้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร เมื่อวางแผนการใช้หลักสูตรแล้ว การนำหลักสูตรมาใช้จริงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่เป็นศาสตร์นั้น หมายถึง การวางแผนใช้อย่างเป็นระบบ และใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ช่วยเสริมส่วนที่เป็นศิลปะนั้น หมายถึง ผู้ใช้ในที่นี้รวมทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน บทบาทมากในการที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ดังมีคำกล่าวที่ว่า "ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับผู้สอน" แม้จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร ถ้าผู้สอนไม่สนใจไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรใหม่นั้นก็จะไม่มีความหมาย และได้ผลตามสิ่งที่หลักสูตรคาดหวัง

การดำเนินการตามแผน

การดำเนินการตามแผนการใช้หลักสูตรที่จำเป็นจะต้องกระทำก่อนเป็นอันดับแรก ได้แก่ การศึกษาสัมพันธ์หลักสูตรในคณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องอื่น เช่น ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้ปกครอง หน่วยงานอื่นๆ จะต้องศึกษากลุ่มเป้าหมายต่างๆ ระยะเวลาที่จะนำเสนอ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การประชุม การสัมมนา การใช้สื่อมวลชน วิทยุ ทีวี หนังสือพิมพ์ การออกแบบเอกสารประชาสัมพันธ์ เป็นต้น การเลือกวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะใช้แบบใดจำนวนครั้งที่จะใช้ขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมาย และงบประมาณที่ใช้

การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องอย่างยิ่งความพร้อมทางการสอนคณาจารย์ต่อหลักสูตรใหม่ จะต้องทำการสำรวจให้ชัดเจนว่าคณาจารย์มีความพร้อม ในการสอนหลักสูตรใหม่มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ส่วนที่ไม่พร้อมจะฝึกอบรมอย่างไร การศึกษาความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Need) การวิเคราะห์งานเป็นระบบ เพื่อจัดการฝึกอบรมให้ตรงตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอน การฝึกอบรมการใช้หลักสูตรให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ที่ได้ผลนั้น สำหรับผู้สอนแล้วจะต้องใช้วิธีประชุมปฏิบัติการ ผู้เกี่ยวข้องอาจจะใช้วิธีการประชุม และการสัมมนาชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก็เพียงพอ งบประมาณ เป็นตัวบ่งชี้ที่จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะ

งบประมาณจะช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุหลักสูตร คู่มือ เอกสารอ่านเสริม อุปกรณ์การปฏิบัติการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็คือบริการสนับสนุนที่ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ จากนี้แล้ว อาคารสถานที่ที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการบริหารหลักสูตรนั้น จะต้องศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอนในความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และความสามารถในการสอน ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ ความซับซ้อนของหลักสูตร การช่วยเหลือสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และประสบการณ์การฝึกอบรมปฏิบัติการของผู้สอนอย่างกว้างและลึก เกี่ยวกับการใช้

และการสอน ส่วนปัจจัยสุดท้ายคือ ผู้เรียน ได้แก่ จำนวนของผู้เรียน ความรู้ความสามารถ ทั้งความสนใจต่อวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ ผลสำเร็จมากหรือน้อยด้วย

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตร ใช้เปรียบเทียบเหมือนพิมพ์เขียว หรือเข็มทิศนำทางในการจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ และการวางแผนการสอนของผู้สอนอย่างมีระบบและสามารถปฏิบัติได้

การจัดตารางสอน คณะกรรมการจัดตารางสอนจะต้องศึกษาองค์ประกอบในการจัดสอน 5 ประการคือ

1. รายวิชาในหลักสูตร
2. ห้องเรียน
3. เวลา
4. ผู้สอน
5. ผู้เรียน

การศึกษาข้อมูลเหล่านี้ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้จัดตารางสอนได้ง่ายขึ้น และช่วยลดปัญหา ในการวางแผนการเรียน การลงทะเบียนเรียน และการกำหนดอาจารย์ผู้สอน เช่น หลักสูตรที่มี รางแบบหน่วยกิต จะประกาศว่าในภาคเรียนต้นปีการศึกษานี้ จะเปิดสอนรายวิชาอะไร

ระบบการประเมินหลักสูตร

ระบบการประเมินหลักสูตร คือ ขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร ระบบการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าการ

จริงนั้น ผลได้ใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดประสงค์ของการประเมิน

คือ

1. เพื่อคว่าหลักสูตร เมื่อนำไปปฏิบัติจริง ได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตร ถ้าพบสิ่งบกพร่อง
3. เพื่อหาข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียน
4. เพื่อช่วยการจัดสินใจของฝ่ายบริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปหรือไม่

การประเมินหลักสูตรอาจแบ่งเป็นระบบการประเมินย่อยได้ดังนี้ คือ การประเมินเอกสาร

หลักสูตร การประเมินระบบหลักสูตร การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ การประเมินการสอนของผู้สอนและการประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร คือ การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการ สร้าง วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนและการประเมินผลว่ามีมากน้อย

ภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารได้ตรงกันหรือไม่ ข้อกำหนดใช้หลักสูตรมีความชัดเจนไม่เกิด
ในการปฏิบัติใช่หรือไม่

2. การประเมินระบบหลักสูตร คือ การตรวจสอบว่า หลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่
ไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเที่ยงตรงหรือไม่ หลักสูตรที่วางไว้เหมาะสมกับ
หรือไม่ วิธีการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เหมาะสม
อุปกรณ์การสอนหรือเอกสารประกอบการสอนเหมาะสมหรือไม่

3. การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร คือ การประเมินระบบการบริหารที่จะมี
และส่งผลต่อการใช้หลักสูตร ปัจจัยการบริหารที่ควรพิจารณาประเมิน คือ โครงสร้างและ
ของสถาบัน อาคารสถานที่ บรรยากาศทางสังคม สถาบัน การติดต่อสื่อสาร ลำดับเหตุการณ์ที่
ในสถาบัน เวลา คุณสมบัติของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งงบประมาณที่ใช้

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน คือ การประเมินคุณภาพ และปริมาณความรู้ ทักษะและ
ติของผู้เรียนตามเกณฑ์ และมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การประเมินการสอนของผู้สอน คือ การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนว่าบรรลุ
ประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือไม่ องค์ประกอบที่ควรศึกษา ได้แก่ แผนการสอน
ประสงค์ เนื้อหาวิชา สื่อการเรียน การประเมินผล รวมทั้งบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ
สัมพันธ์กับผู้เรียน และการสร้างบรรยากาศในการเรียน

6. การประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา การศึกษาสถานภาพของผู้สำเร็จ
ศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติต่อวิชาชีพ ความสามารถ
ในงานได้จริงตามสภาพงานที่ปรากฏในปัจจุบัน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการปรับตัว
ประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ มีความสนใจที่จะศึกษาต่อและมี
คาดหวังที่จะแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างไร

ในการประเมินหลักสูตร ถ้ามีการวางแผนการประเมินไว้ตั้งแต่เริ่มร่างหลักสูตร จะเป็นข้อ
ห้ทราบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรที่จัดได้ว่า มีส่วนใดดีที่ควรคงไว้ ส่วนใดไม่เหมาะสมและ
พิจารณาปรับปรุง หรืออาจจะยกเลิกไป ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการพัฒนาปรับปรุง ให้เป็นปัจจุบัน
คล้อยกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การปรับแก้หลักสูตร สามารถกระทำได้ระหว่างการใช้หลักสูตร หรืออาจจะรวบรวมข้อมูล
คัญและปรับแก้ เมื่อการใช้หลักสูตรได้ครบวงจรของการศึกษาแล้วก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
กรรมการบริหารหลักสูตรจะตัดสินใจกำหนด

ดังได้กล่าวแล้วว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอนแบบครบวงจรสามารถจำแนกได้ 3
การ คือ ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบประเมินหลักสูตร และ
ี่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ มีความสำคัญเท่าเทียมกัน การพัฒนาหลักสูตรจะไปมุ่งเน้น

ใดระบบหนึ่งไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผลทำให้หลักสูตรไม่มีประสิทธิภาพ จะไม่สามารถปรับปรุง
 อย่างถูกต้อง ดังนั้นการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนควรจะได้กระทำให้ครบ
 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
 การพัฒนาหลักสูตรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกท่าน ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการ
 การบริหารระดับต่างๆ ของสถาบัน เมื่อเป็นเช่นนี้คณาจารย์ทุกท่านจะต้องตระหนักรู้และ
 การพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ วงจรการพัฒนา
 ไม่มีการจบสิ้น เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ดังแผนภาพต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพภาคผนวกที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร

เหตุผลและความจำเป็น

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร เป็นสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ ยุคไร้พรมแดนทำให้ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ครูอาจารย์ในสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรอย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน จึงจะได้หลักสูตรเชิง

หลักสูตรเชิงรับ การพัฒนาหลักสูตรจากหน่วยงานกลาง หรือกรมวิชาการ ต้องใช้เวลามากระเทศใช้ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ มักจะล่าช้า พลาดโอกาสต่อการจัดการเรียนการสอนให้เป็นสังคม ดังคำพังเพยว่า “กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้”

การปฏิรูปการศึกษาของไทย ที่สำคัญด้านหนึ่ง คือ การปฏิรูปหลักสูตรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2544 มาตรา 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี และมาตรา 81 รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2540 จึงได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 2) พ.ศ. 2545) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) กฎหมายการศึกษาฉบับแรกของไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของประชาชน การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน โดยนำสาระของหลักสูตร แกนกลางของประเทศไปผนวกกับเนื้อหาสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชุมชนและ สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง หรือหลักสูตรระดับชาติ จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น มีผลให้สถานศึกษาต่าง ๆ ต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา

ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับชั้น การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน โดยสถานศึกษาจะต้องนำกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปจัดทำเป็นสาระหลักสูตรสถานศึกษา ผนวกกับสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสถานศึกษานั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ รวมทั้งเป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้านสามารถชี้แนะให้สถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลการณให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ

ประสงค์บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา

สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรม หน่วยงานและทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสองประการ หมายความว่าทั้งสองประการนี้ให้แนวทางที่สำคัญซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทของท้องถิ่น ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาให้เด็กเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ สมองเป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียน ให้ได้มากที่สุด มีความรู้ สำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจ และประสบการณ์ให้ผู้เรียนและความมั่นใจ ให้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกัน ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมใฝ่เรียนรู้อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรมสังคมและวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและศรัทธาในความซื่อสัตย์ ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อตัวบุคคลและสังคม หลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียนและช่วยให้ เป็นพลเมืองที่มีความชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมขึ้น มีความเสมอภาค ควรพัฒนาความตระหนัก และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งระดับส่วนตนระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้บริโภคที่ ตัดสินใจแบบมีข้อมูลและเป็นอิสระและเข้าใจในความรับผิดชอบ กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรจะต้องสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจและเปลี่ยนแปลงทางชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตนเองตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมการศึกษาจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ถ้าหลักสูตรมีการปรับปรุง ให้ไปตามความต้องการและความจำเป็นตลอดเวลา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่ง
การบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย

- ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อม
- ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
- ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินงาน
- ภารกิจที่ 7 การปรับปรุงพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตรผลผลิตจากการ
จัดการหลักสูตรจะนำมาเสนอในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอก
ศึกษา ทราบว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างไร ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการสร้างความเข้าใจ
ร่วมมือ การประสานงาน และการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจที่สำคัญก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน

- การสร้างความตระหนัก ให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและยอมรับ
- การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร การใช้หลักสูตร การจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษา ฯลฯ
- การแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาคณะต่าง ๆ ตามระเบียบของ
กระทรวงศึกษาธิการ และตามความจำเป็นของสถานศึกษา
- การจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ ให้มีข้อมูลใช้ในการจัดการศึกษา
- การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ ฯลฯ

คณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน ร่วมมือกันบริหาร
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้ (5,13)

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการอย่างน้อยสถานศึกษาละเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคนประกอบด้วย

1. “ผู้แทนผู้ปกครอง” ได้แก่ ผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่
ศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน

2. “ผู้แทนครู” ได้แก่ ผู้แทนของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนและผู้ช่วยผู้บริหาร

3. “ผู้แทนองค์กรชุมชน” ได้แก่ ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชนหรือกลุ่ม
รูปอื่นใด ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ และมีที่ตั้งอยู่ในเขตบริการของ
ยานั้น จำนวนไม่เกินสองคน
4. “ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ได้แก่ ผู้แทนของเทศบาล องค์การบริหารส่วน
องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อื่น จำนวนไม่เกินสองคน
5. “ผู้แทนศิษย์เก่า” ได้แก่ ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่าหรือบุคคลที่เคยศึกษา
นศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน
6. “ผู้ทรงคุณวุฒิ” ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นข้าราชการบำนาญ
ารอื่นนอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของ
บริหารสถานประกอบการ ทั้งในและนอกเขตบริการของสถานศึกษานั้น จำนวน ไม่เกินสี่คนให้
รสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่ง ใน (1)
(5) และ (6) เป็นประธานและอีกคนหนึ่งเป็นรองประธาน

ข้อ 13 คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ท้องถิ่น
4. กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง
มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มี
สามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้านงบประมาณ
การบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา

8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร ภายนอกและภูมิ
ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี
วัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ

9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับ
ารทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการ

10. ให้ความเห็นขอรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อ

ชน

11. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่

วาร

12 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

มีการประชุมคณะกรรมการ อย่างน้อยภาคเรียนละสองครั้ง การดำเนินการประชุม

กรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีกรรมการเข้าร่วม

ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มี อยู่ในขณะนั้นและให้มีผู้แทนของนักเรียนเข้าร่วม

และแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรแล้วแต่กรณีในกรณีที่เป็นเรื่องที่

เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของนักเรียนโดยตรง ให้รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนประกอบการ

ของคณะกรรมการด้วย ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการประชุมต่อผู้บังคับบัญชา

ขึ้นไปชั้นหนึ่งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการประชุม

ลำดับขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา

ได้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาแต่งตั้ง โดยผู้บังคับบัญชาเหนือ

สถานศึกษาขึ้นไป หนึ่งระดับ คณะกรรมการประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชาเป็นกรรมการ
4. หัวหน้างานแนะแนว เป็นกรรมการ
5. หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล เป็นกรรมการ
6. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

1. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับ

ศึกษา และแนวการจัดสัดส่วน สาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้

สอดคล้องกัน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

2. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศกับติดตามให้

สถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู การวัดและประเมินผลและการแนะ

แนะแนวผู้เรียนให้มีความเหมาะสมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคคลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการจัดการของหลักสูตร

4. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
6. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคล ระดับชั้น ระดับช่วงชั้น และระดับกลุ่มวิชา

ประจำปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
7. ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้วใช้ผลการประเมินเมื่อวางแผนการปฏิบัติงานของครูและการ

หลักสูตรปีการศึกษาต่อไป
คณะกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวน 9 คณะ เรียกชื่อคณะอนุกรรมการตาม

และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระ
ศาสตร์ กลุ่มสาระศิลป์ กลุ่มสภาระงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสหวิทยาต่างประเทศ กิจกรรม
ผู้เรียน อยู่ภายใต้คณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะอนุกรรมการ แต่ละคณะประกอบด้วย

1. หัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา เป็นประธานอนุกรรมการ
2. ครู-อาจารย์ ทุกคนในหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา เป็นอนุกรรมการ
3. รองหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่สถานศึกษาไม่มีรองหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชาให้ผู้บริหารสถานศึกษา
แต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมแทน และในกรณีที่สถานศึกษาไม่ได้จัดกลุ่มวิชาตามชื่อกลุ่มวิชาของ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้พิจารณากำหนดจำนวนคณะอนุกรรมการตามกลุ่มวิชาของ

สถานศึกษาให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

บทบาท/หน้าที่ของอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา

1. กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มวิชาใน
การเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ดำเนินการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด การวัดและการ
ประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

3. พัฒนาแผนการสอนรายวิชาที่เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อให้ผู้สอนสามารถปรับใช้ตาม
เหมาะสมและให้การสอบนำไปสู่การเรียนรู้มากที่สุด
  4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด
  5. กำหนดการพัฒนาเครื่องมือและกำกับติดตาม การดำเนินการวัดและประเมินผลการ
ของนักเรียนให้เน้น ไปตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาที่กำหนด
  6. วิเคราะห์พัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
  7. ดำเนินการวิจัยการศึกษาในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้และการวัดและ
ผล
  8. นิเทศภายใน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน
และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
  9. รวบรวมข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรายวิชา และการจัดกระบวนการ
ลดจนตรวจสอบและประเมินการบริหารหลักสูตรรายวิชาและกลุ่มวิชาในภาคเรียนที่ผ่านมา
แผนพัฒนาการบริหารหลักสูตรในภาคเรียนต่อไป
  10. รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์และผลงานการ
หลักสูตรของกลุ่มวิชา โดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงาน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง
  11. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา
หลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ๆ ดังนี้
1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
    - 1.1 ประวัติ โรงเรียน ประวัติที่ตั้ง ขนาด จำนวนพื้นที่ ลักษณะ การจัดตั้งสถานภาพ
สถานศึกษา ระดับการศึกษาที่เปิดสอน จำนวนนักเรียน ความสามารถพิเศษ ระดับการศึกษาที่เปิด
จำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อัตรากำลังเข้าออกของนักเรียน
    - 1.2 ศักยภาพของสถานศึกษา จุดเด่น จุดด้อย โอกาส ปัจจัยเอื้อในการพัฒนา
ศึกษา ความสำเร็จ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา
    - 1.3 ความต้องการของชุมชน ความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ
ต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
    - 1.4 แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและผู้ปกครอง สภาพ
และวัฒนธรรมของชุมชน สภาพทรัพยากร จำนวนประชากรในเขตพื้นที่บริการ

1.5 แนวทางการจัดการศึกษา ทิศทาง ข้อความระบுவิสัยทัศน์ กระบวนการจัดทำ

ภารกิจ และเป้าหมายสถานศึกษา ความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของ

ษา

1.6 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการนักเรียนจำนวน

การเข้าร่วมในรอบปี รายชื่อคณะกรรมการที่เข้าร่วม สาระสำคัญของการประชุม โครงสร้าง

ารงานของคณะกรรมการ

2. สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่สอบผ่านแต่ละกลุ่ม

และแผนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแต่ละกลุ่ม สาระแต่ละช่วงชั้น จำนวนผู้เรียนทั้งหมดแต่ละช่วง

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จำนวนผู้เรียนที่ผ่าน ไม่ผ่าน การประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 ผลงานการแสดงผลงานของผู้เรียน กระบวนการทำงาน คุณภาพและปริมาณ

ของผู้เรียน การพัฒนาการทำงานของผู้เรียน บรรยากาศภายในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู

และนักเรียน วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. สารสนเทศเพื่อการบริหารงานอาชีพ

3.1 หลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวนชั้นเรียน จำนวนรายวิชาที่เปิดสอน เวลา

ของแต่ละกลุ่มวิชา

3.2 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น ผลสำรวจความ

ต้องการของชุมชน ท้องถิ่น รายวิชาที่เปิดสอน จำนวนรายวิชาผู้เรียนที่เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ

3.3 เทคนิควิธีการสอนที่ครูนำมาใช้ จำนวน ประเภทเทคนิควิธีการสอนที่ครูนำมาใช้

การสอน

3.4 ร้อยละของรายวิชาที่ปรับสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้ปกครองและชุมชน จำนวนรายวิชาที่ปรับสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้ปกครองและชุมชน จำนวนรายวิชาที่เปิดสอนทั้งหมดใน โรงเรียน

3.5 การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สรุปความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อ

สอนของครู ความคิดของครูที่มีต่อการประเมินการสอนของตนเอง ความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้ปกครอง

3.6 บรรยากาศการเรียนการสอน กิจกรรมที่ระบุในแบบการจัดเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้อง

ใช้ในชั้นเรียนจริง ผลการตอบสนองของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของครูแต่ละรายวิชา ความถี่ใน

ใช้...

3.7 การวัดและประเมินผลการเรียน

3.7.1 ความถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการประเมินผล

3.7.2 ความหลากหลายในวิธีการและการใช้เครื่องมือประเมิน จำนวนวิธีการ

ที่ครูใช้จำนวนเครื่องมือประเมินที่ครูใช้ ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิธีการวัดและ
ผลการเรียน รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน

3.7.3 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียน จำนวนทั้งที่

มีส่วนร่วมตัดสินใจกำหนดเกณฑ์การประเมิน

3.7.4 การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนการ

ผู้เรียนในรายบุคคลและรายกลุ่ม แนวทางที่ครูเลือกใช้ในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลและราย

3.8 การพัฒนากิจกรรมแนะแนว

3.8.1 สภาพการจัดบริการแนะแนว แผนการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนว แนว

ปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ข้อมูลการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ ศักยภาพ ความ

3.8.2 ผลการจัดบริการแนะแนว สถิติการให้บริการแนะแนวแก่ผู้เรียนในแต่ละปี

ผลการจัดกิจกรรมแนะแนว

3.9 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.9.1 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวนกิจกรรมชมรมความหลากหลาย

กิจกรรมที่จัด ความสนใจของผู้เรียน

3.9.2 ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลสำเร็จการจัดกิจกรรมการพึงพอใจของ

ผู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมสถานศึกษา (แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2544 กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ)

4. สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

4.1 สภาพการบริหารและการจัดการ

4.1.1 ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการพัฒนาความ

รู้เห็น ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายรายงานกระบวนการพัฒนาวิสัยทัศน์การ

นคภารกิจและเป้าหมาย

4.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษากับวิสัยทัศน์และ

กิจ ข้อความเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนา แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

ความก้าวหน้าของงานดำเนินการตามแผน

4.1.3 ภาวะผู้นำและการบริหาร ข้อมูลที่แสดงการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วน
ข้อมูลและการตัดสินใจ ข้อมูลการแสดงการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ตามวาระ ความพึง
การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ

4.1.4 การจัดโครงสร้างองค์กร ข้อมูลการจัดบุคลากรตามหน้าที่ การยอมรับใน
และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ของบุคลากรใน
ภาษา

4.2 สภาพและบรรยากาศโดยเรียนรู้

4.2.1 การมาเรียนของนักเรียนในแต่ละภาค สถิติการมาเรียนแต่ละวันจำนวนเรียนใน
ภาค

4.2.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน จำนวน
องค์ที่แสดงความคิดเห็นทั้งหมด จำนวนผู้ปกครองที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจการ
การสอนของโรงเรียน

4.2.3 การให้บริการด้านสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัยในโรงเรียนให้แก่
จำนวนผู้มารับบริการด้านสุขภาพอนามัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของโรงเรียน จำนวน
ทั้งหมด จำแนกตามกลุ่มภาระโภชนาการ

4.2.4 สภาพการจัดแหล่งการเรียนรู้ (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการการวิทยาศาสตร์)
แหล่งการเรียนรู้ ความหลากหลายของกิจกรรมที่จัดในแต่ละแหล่งเรียนรู้ความเพียงพอและ
หลากหลายของวัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละแหล่งเรียนรู้ ความพึงพอใจใน

4.2.5 การใช้เทคโนโลยีแต่ละประเภท จำนวนความต้องการที่ใช้ในการจัดการ
ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ความสะดวกรวดเร็วในการบริหารงาน

4.3 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

4.3.1 สัดส่วนของงบประมาณพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับการศึกษา จำนวน
งบประมาณแต่ละระดับ จำนวนงบประมาณทั้งหมดแต่ละปี

4.3.2 งบประมาณการศึกษาต่อคนต่อปีแต่ละระดับการศึกษา จำนวนงบประมาณ
ระดับต่อคนต่อปีการศึกษา จำนวนผู้เรียนแต่ละระดับ

4.3.3 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวนงบประมาณทั้งหมด
ใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่ละโครงการ

4.3.4 การใช้งบประมาณตามแผน จำนวนโครงการที่ใช้งบประมาณตามแผน
โครงการทั้งหมด

4.3.5 การบริหารงบประมาณ เทคนิคที่ใช้ในการบริหารงบประมาณความสมดุล

ใบ-รายจ่าย ความคุ้มค่าจากการใช้งบประมาณ

4.4 การพัฒนาวิชาชีพ

4.4.1 ร้อยละของครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวนครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนจำนวน

วิจัย

4.4.2 จุดเน้นการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนในรอบปี จำนวนชื่อโครงการ

บุคลากรของโรงเรียนในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา

4.4.3 ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการประชุมอบรม ลงศึกษาต่อในรอบปีจำนวน

บุคลากรที่ได้รับการประชุมอบรม 1 การศึกษาต่อในรอบปี จำนวนครูบุคลากรทั้งหมด

4.4.4 ผลงาน เกียรติบัตร รางวัลที่ครู ผู้เรียน ได้รับในรอบปี จำนวนผลงานเกียรติ

รางวัลที่ครู ผู้สอน ได้รับในรอบปี

4.4.5 ร้อยละของบุคลากรที่จัดทำแผนพัฒนางาน จำนวนบุคลากรที่จัดทำแผน

งาน จำนวนบุคลากรทั้งหมด

4.4.6 ร้อยละของจำนวนครูที่ได้รับการนิเทศแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน

ได้รับการนิเทศแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวนครูทั้งหมดของกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

4.5.1 การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม จำนวน

การของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

4.5.2 การรับการสนับสนุนตามการศึกษาจากหน่วยงานอื่น จำนวนครั้งที่ได้รับ

สนับสนุนด้านการศึกษาจากหน่วยงานอื่น

4.5.3 การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน จำนวนครั้งที่โรงเรียนจัด

กิจกรรมประชาสัมพันธ์ในแต่ละภาคเรียน ปีการศึกษา จำนวนเอกสารในการเผยแพร่ข่าวสาร

ประชาสัมพันธ์ในแต่ละภาคเรียน ปีการศึกษา (เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศักราช 2544 “แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา” กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ)

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่ข้อควรคำนึง 2 ประการคือ

1. หลักสูตรสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

ซึ่งเป็นกรอบสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาทั่วประเทศ ส่วนสำคัญที่ต้องยึดถือ

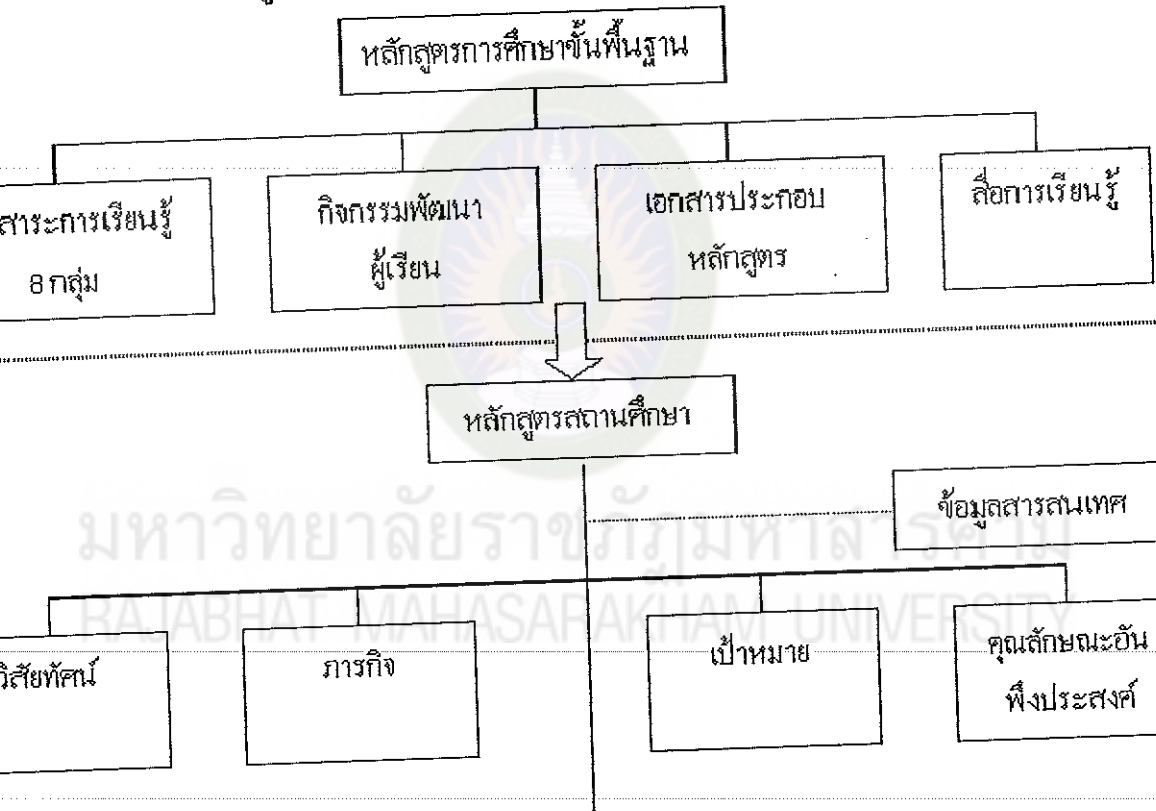
มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งมาตรฐาน

กล่าวเป็นคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียนทั่วประเทศ หลังจากที่ยบจากการศึกษาแต่ละช่วงชั้นหรือจบ

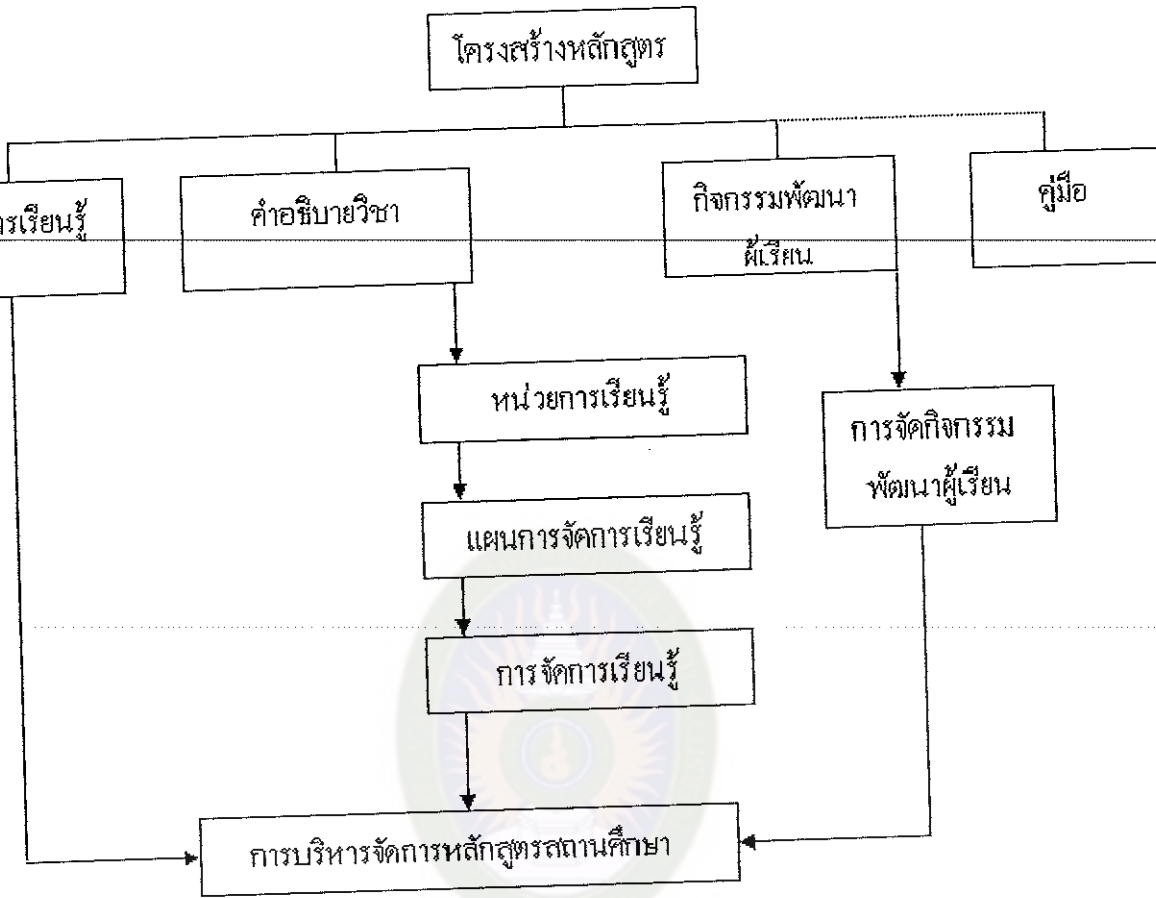
ศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนที่เพิ่มเติม
 หลักสูตรจะต้องตอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ความ
 ของแต่ละบุคคลเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาถึงขีดสูงสุด
 สถานศึกษาสามารถออกแบบหลักสูตรของตนเองได้อย่างอิสระ โดยยึดนโยบายและ
 ที่เกี่ยวข้องหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับ
 ของสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นและมีความเป็นไปได้

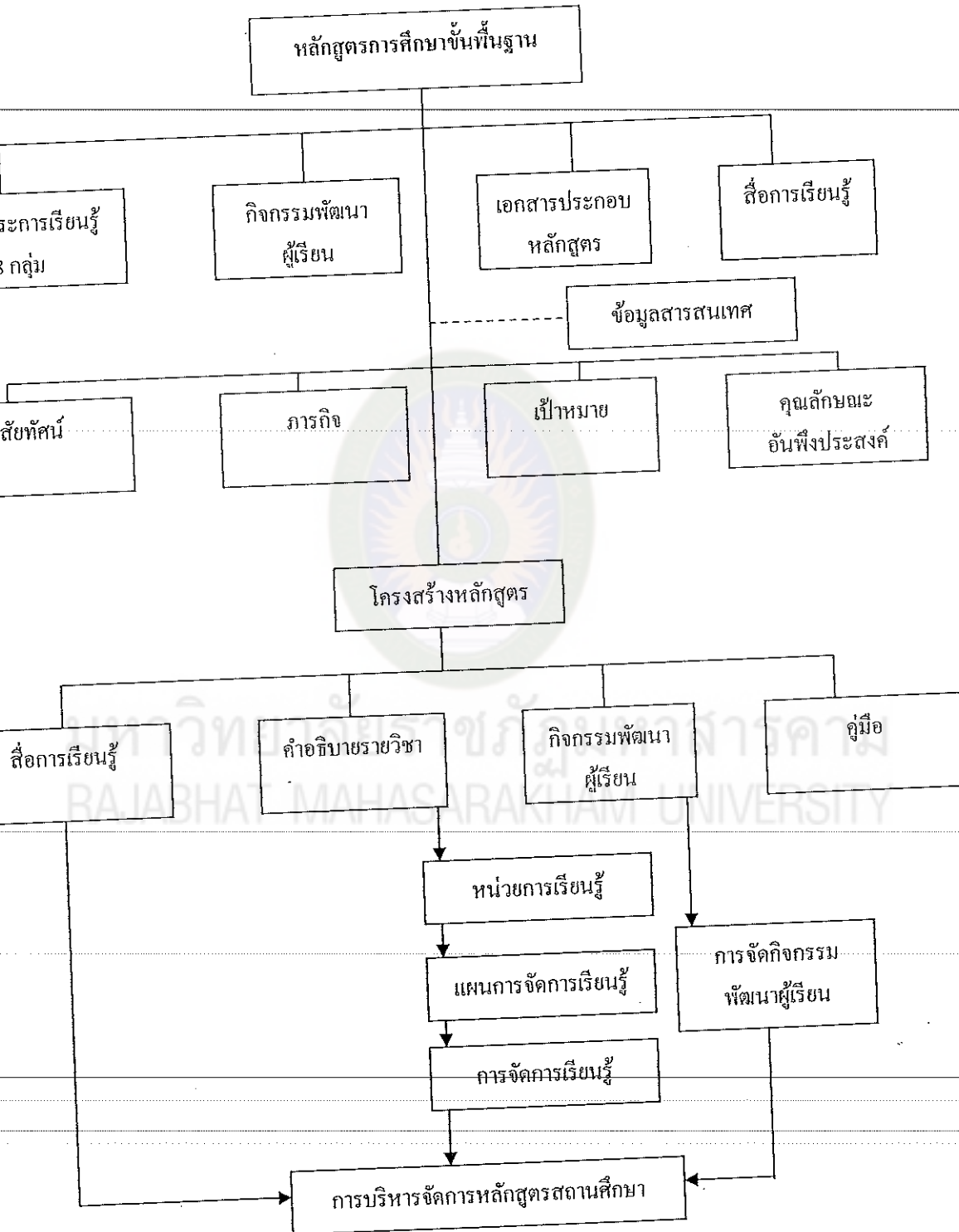
แผนภูมิ กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

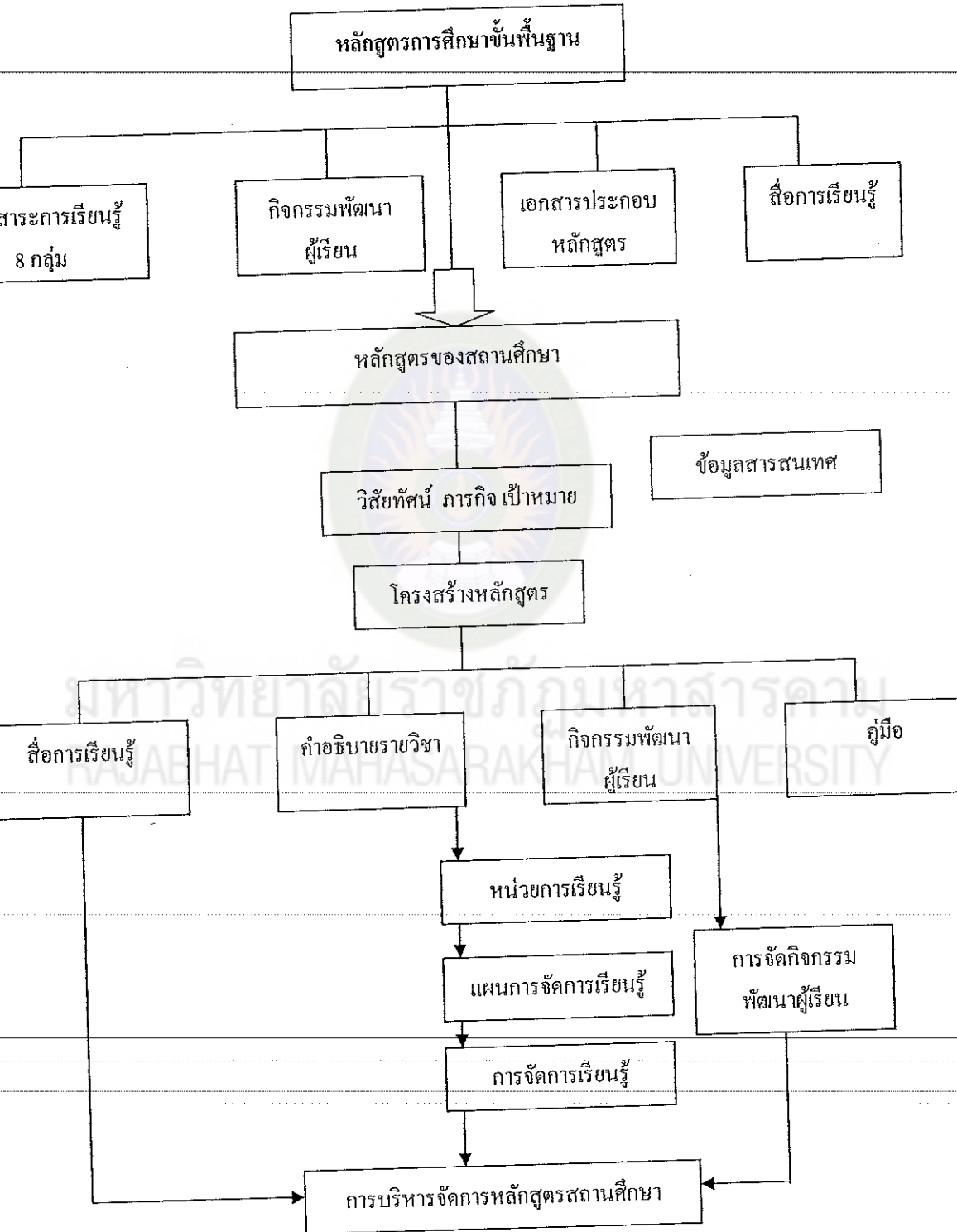

กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

แผนภูมิ แสดงภารกิจในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

เมื่อเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านแล้ว จึงจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดทำสถานศึกษา มีดังนี้

การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองโลกและสังคมรอบ ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับรับอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ายาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความประสงค์อันสูงส่งที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ในการกำหนดงานหลักที่สำคัญ ๆ ของสถานศึกษาพร้อมด้วยเป้าหมาย แผนปฏิบัติการและตามผล ตลอดจนจัดทำรายงาน แจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษา และจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ที่กำหนดไว้กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ โดยอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมนี้ เป็นงานที่มีพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดเจตคติในทางที่สร้างสรรค์ดีงานแก่ สังคมของสถานศึกษา มีระบบและหน่วยนุในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นอย่างเป็นเครือข่าย เพียบพร้อม เช่น ระบบคุณภาพระบบหลักสูตรการเรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การติดตาม การรายงานผลการเรียนรู้ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีระบบสนับสนุนครูอาจารย์ เป็นต้น กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ด้วยวิธี ดังกล่าวนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้ของเรื่องในท้องถิ่นสนองตอบความต้องการของ ชุมชน

วิสัยทัศน์

1. เป็นเจตนาธรรมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไป

น้ำ มีเอกลักษณ์

2. สามารถสร้างศรัทธา และจุดประกายความคิดในสภาพการพัฒนาสูงสุด

ภารกิจ

แสดงวิธีดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติ

เป้าหมาย

กำหนดเป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนั้น สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็น
ในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์
การกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความจำเป็นที่
การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังกล่าว ให้แก่ผู้เรียน เพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่ม
ผู้เรียนรู้ต่าง ๆ

ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลด้าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเชิงวิจักษ์เพื่อปรับปรุงพัฒนาและการส่ง
การประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์รายปี หรือรายภาค

2. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำ
โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อสถานศึกษาจะ
ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด
โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 สาระการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ครอบคลุม 8 กลุ่ม
รายภาคหรือปี ทั้งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและเพิ่มเติมตามความถนัด ความสนใจ ความ
ของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น
- 2.2 มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน
- 2.3 กำหนดเวลาแต่ละกลุ่มสาระ หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายภาค

3. การจัดทำสาระของหลักสูตร

- 3.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการ
ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาจัดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือ
ภาค ที่ระบุถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งจะเกิดขึ้น
จากการเรียนรู้ในแต่ละปีหรือภาคนั้นการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของ
การเรียนรู้ให้สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถ
ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
- 3.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
หรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ 1) และให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่ม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและ

3.3 กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ดังนี้

3.3.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.1-3 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และ

จำนวนคาบเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ชั้น

3.3.2 ช่วงชั้น ม.4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และกำหนดจำนวนหน่วย

เหมาะสม สอดคล้องกับตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้

ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของสาระการเรียนรู้รายภาคสำหรับช่วงชั้น

รายปีที่ 4-6 ให้เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1

ค

สำหรับสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นวิชาเฉพาะของสาย

หรือ โปรแกรมเฉพาะทางอื่น ๆ ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการ

ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตทั้งนี้สถานศึกษากำหนดได้ตามความ

เหมาะสมและใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

3.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำเอาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค

การเรียนรู้รายปีหรือรายภาค รวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด ตามข้อ 1) 2) และ

เขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยให้ประกอบด้วยชื่อรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต

การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ ซึ่งสามารถเขียนคำอธิบายรายวิชาได้หลาย

เช่น

รูปแบบที่ 1 เขียนเป็นความเรียงเสนอภาพรวมของผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

ด้าน

รูปแบบที่ 2 เขียนแยกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : เขียนเป็นความเรียง สรุปภาพรวมของผลการเรียน
ทั้ง 3 ด้าน

2. สาระการเรียนรู้ : เขียนเป็นความเรียงของขอบข่ายเนื้อหา

รูปแบบที่ 3 เขียนเป็นความเรียง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ขอบข่ายกิจกรรมที่กำหนดกว้าง ๆ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของรายวิชา

2. ขอบข่ายเนื้อหาที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของรายวิชา

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างกว้าง ๆ

รูปแบบที่ 4 เขียนเป็นความเรียง ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. จุดประสงค์ของรายวิชาที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้รายวิชา
2. ขอบข่ายสาระการเรียนรู้
3. กิจกรรมการเรียนรู้
4. วิธีการวัดและประเมินผล

รูปแบบที่ 5 เขียนแยกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ผลการเรียนรู้ : เขียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน เป็นข้อ ๆ โดยไม่แยกด้าน

สำหรับคำอธิบายรายวิชามีแนวทางการกำหนดดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ ให้

ออกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนชื่อรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมสามารถกำหนดตามความ

ม ทั้งนี้ต้องสื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน

นั้น ๆ

3.5 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้

มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนได้

นำลักษณะองค์รวม หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระ

การเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้ว ผู้เรียน

บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของทุกวิชา

ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ อาจบูรณาการทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

และการบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับ

กิจกรรมของผู้เรียน โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการจัดการ

สำหรับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

อย่างน้อย 1 โครงการ

3.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา รายปี หรือรายภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำ กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอน

4. การออกแบบการเรียนรู้

4.1 การจัดการเรียนการสอน

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอน

จำเป็นต้องพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถ

ผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ / วิธีการ

ที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน

เรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนแบบบูรณาการ การใช้การวิจัย

ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่คณาจารย์ ทั้งนี้ ต้องพยายามนำกระบวนการการ

กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 ทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่ม
 เรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
 ใดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการ
 บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระ
 วิชาต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา เช่น เรื่อง
 อนุรักษ์น้ำ เป็นต้น ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสาระ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ
 เข้ามาใช้ในการเรียน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและ
 ความรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการ
 สอนอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่น ผู้สอนคน
 หนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องงา ผู้สอนอีกคนอาจสอนคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงา
 ของวัตถุในเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้
 เรียนศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการในลักษณะนี้ นำเนื้อหาจากหลาย
 สาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชา
 กลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่องวัน
 อนุรักษ์ของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับ
 อนุรักษ์ ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียน
 ทำกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และครู ผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้จัดทำกิจกรรม
 อนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการ
 หลายสาระ โดยผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาการเรียน
 การสอนได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ครู ผู้สอนเคยสอนแยกกัน
 รวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม เรียนเป็นทีมในกรณี
 การเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครู ผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี
 กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

4.2 สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่ง
 ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์

ความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนสังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถ
ทุกเวลา ทุกสถานที่และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้ง
ข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียน และผู้สอนใช้
คว่ำหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำ

ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการ
สื่อ และแหล่งความรู้ โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอดช่วงชั้นสื่อ

ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อ หรือห้องสมุดของ

ษา

4.3 การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพ

พระจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการ
ผู้เรียน รวมทั้ง ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้
ตามศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำ หลักเกณฑ์ และแนวทาง

การวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติ

และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกันสถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและ

ทั้งในระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการ

ภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้ง

และนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้น

มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และ

อันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ / เพียงใด ดังนั้น การวัด

ประเมิน จึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการ

กระบวนการเรียนรู้ และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของ

โดยประเมินความประพฤติพฤติกรรมกรเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการ

ไม่สะสมงาน ผู้ใช้ ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือ ตัวผู้เรียน ผู้สอนและผู้พ่อแม่

จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะทำ

ก่อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้า

สำเร็จของตน ครูผู้สอน จะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับ

รื้อจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ ขณะที่
ปกครองจะได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน

สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
ษา

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้าน
รู้เป็นรายชั้นปี และช่วงชั้นสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง
การเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการเรียนรู้อย่างรวมทั้งนำผล
ประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้อะ
สาระต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียน การสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผล
รู้ด้วย

5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีการเรียนรู้อะไร 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนา
ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตาม
มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วม
ปฏิบัติการที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความ
และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์
ทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนอง
ยในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อ
องค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อ
ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรม
ผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้
สมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้าง
ชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอน
ต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิตการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและ
งานทำ

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่
ประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกัน
ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย
ชอบ รับผิดชอบและหน้าที่ของตนเอง แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ

1. กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่เสริมเติมเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการพัฒนา ถนัดความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะ และปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

2. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำพิณุประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการดำเนินชีวิตให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการจัดการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้ประโชชน์และกรมการรักษาดินแดน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนอาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น

1. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนในตารางเวลาเรียน ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น 8 กลุ่มสาระ

2. จัดแบ่งสัดส่วนเวลาของกิจกรรมต่าง ๆ แล้วกำหนดเวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาปกติ และบางส่วนเรียนนอกเวลา

3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยกัน โดยวางแผนร่วมกันของกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เวลาเรียนบางส่วนในตารางเวลาเรียนปกติ บางส่วนเรียนนอกเวลา ฯลฯ

สถานศึกษา ต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะและความ ระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6. กำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา

เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 12 ปี ผู้เรียน

จบการศึกษาได้ 2 ช่วง คือ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่า จบการศึกษาภาคบังคับ และจบชั้น

ศึกษาปีที่ 6 ซึ่งถือว่า จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เรียนผ่านการศึกษาแต่ละช่วงชั้น ตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1,2 และ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (จบการศึกษาภาคบังคับ)

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับการตัดสินผลการ

ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่

ศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่

ษากำหนด

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้หน่วยกิตครบตาม

ที่สถานศึกษากำหนด และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่

ษากำหนด

3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่

ษากำหนด

เอกสารหลักฐานการศึกษา

สถานศึกษาต้องพิจารณาจัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนเพื่อใช้ประกอบการ
งานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามที่เห็นสมควร เช่น เอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของ
แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพ
เป็นรายบุคคล ระเบียบสะสมแสดงผลการดำเนินงานต่าง ๆ และแบบแสดงผลการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

7. พัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน

ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร สถานศึกษาควรพัฒนา
การส่งเสริม สนับสนุนต่าง ๆ ที่จะเอื้อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพในเรื่อง
นี้ คือ

7.1 การพัฒนากระบวนการแนะแนว

สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบแนะแนวที่มุ่งการพัฒนาคนให้มีความรู้อย่างลึกซึ้ง
ในการจัดการที่มีคุณภาพ โดยกำหนดพันธกิจระหว่างบ้าน ชุมชน และสถานศึกษาที่เน้นความ
อกระหว่างบ้าน ในฐานะแหล่งเรียนรู้แรกของผู้เรียน ชุมชนจะเป็นเครือข่ายที่สำคัญของการ
แนว ช่วยป้องกัน แก้ไข ปัญหาของสังคม สร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยข้อมูลสารสนเทศ
พัฒนาเครือข่ายแนะแนวให้เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด ทั้งด้านวิชาการ ด้าน
กร และด้านบริหารทั่วไป

7.2 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และห้องสมุด

สถานศึกษาจำเป็นต้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูน ประสบการณ์และความชำนาญ โดยเฉพาะห้องสมุดนั้น การเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง เพราะจะเป็นแหล่งที่รวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโดยตรง ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นห้องสมุดที่มีความหรูหราหรือใหญ่โต อาจเป็นเพียงมุมหนังสือ ศึกษาค้นคว้าก็ได้ ไม่ใช่ นอกจากนี้ต้องสนับสนุนให้มีแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กต่าง ๆ

7.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ

สถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสาน ในการใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ผลการวิจัยจะเป็น ประโยชน์ต่อการ หรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียน และการวิจัย รวมของสถานศึกษา

7.4 เครือข่ายวิชาการ

สถานศึกษาต้องพัฒนา และส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทาง จากครูในสถานศึกษาเดียวกัน และในสถานศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนชมรมวิชาการต่าง ๆ ในรูปแบบ เครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งจากบุคคลต่าง ๆ และจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีความรู้ และแนวคิดใหม่ ๆ นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

จากกระบวนการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจะมีรายละเอียดที่ครอบคลุมภาระงาน การศึกษาทุกด้าน ในขั้นนี้ จึงเป็นการวิเคราะห์และเรียบเรียง เพื่อให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ ณ์ ใน การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา ควรคำนึงว่าสิ่งที่ปรากฏในหลักสูตรเป็นสิ่งที่ ศึกษาจะต้องดำเนินการ ตั้งแต่ต้น คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ จนกระทั่งการนำหลักสูตรสู่ ้น คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ รวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ ใช้ าททั้งของสถานศึกษาและชุมชนเต็มที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ประการ ุหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสามารถบอกให้ผู้เกี่ยวข้องและบุคคลในชุมชนทราบ อย่าง ่นว่า จะจัดการศึกษาอย่างไรในสถานศึกษาดังนั้น เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาอาจมีหลายเล่ม ่มแรกควรเป็นเล่มที่กำหนดภาพรวม และมีเล่มอื่น ๆ อีก ตามความเหมาะสม ซึ่งอาจแยกเล่ม ุ่มสาระการเรียนรู้หรือหน่วยการเรียนรู้

การเรียบเรียง เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบด้วย ส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

- 8.1 วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
- 8.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 8.3 โครงสร้างหลักสูตร
- 8.4 รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 8.5 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 8.6 การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้
- 8.7 การวัดและประเมินผล
- 8.8 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- 8.9 อื่น ๆ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดหัวข้อเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและ
 มเมื่อสถานศึกษาจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาตามหัวข้อดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 ษาจะต้องตรวจสอบแต่ละหัวข้อเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ราช 2551 รวมทั้ง สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท / สภาพของสถานศึกษา จากนั้นนำร่าง
 รัดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความเห็นชอบ

บทที่ 4

ปฏิทินการดำเนินงานการบริหารและจัดการศึกษา

1. ปฏิทินการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ

การดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	ครูวิชาการ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้	พ.ค - มี.ค.	คณะครู
การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	ต.ค., มี.ค.	คณะครู
การประกันคุณภาพภายใน	ก.พ.-มี.ค.	คณะครู
การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู
การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู

2. ปฏิทินการปฏิบัติงานบริหารงานงบประมาณ

การดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
การจัดตั้งงบประมาณ	พ.ค.-มี.ย.	ฝ่ายแผนฯ
การจัดสรรงบประมาณ	มี.ย.	ฝ่ายแผนฯ
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา		
3.1 ทุนการศึกษา	มี.ย., ต.ค.	คณะครู
3.2 การจัดการทรัพยากร	มี.ย.-ก.พ.	
3.3 การส่งเสริมการบริหารการจัดหารายได้	ต.ค.	
การบริหารการเงิน		
4.1 การเบิกเงินจากคลัง	พ.ค.-มี.ค.	การเงินและบัญชี
4.2 การรับเงิน	ส.ค. ก.พ.	
4.3 การเก็บรักษาเงิน	พ.ค. เม.ย.	
4.4 การจ่ายเงิน	ทุกวันที่ 30 ของ	
4.5 การส่งเงิน	เดือนก.ย., มี.ค.	
การบริหารบัญชี		
5.1 การจัดทำบัญชีการเงิน	พ.ค.-เม.ย.	การเงินและบัญชี
5.2 การจัดทำทะเบียนทางการเงิน	พ.ค.-เม.ย.	

การบริหารพัสดุและสินทรัพย์		
5.1 การจัดหาพัสดุ	มิ.ย.-พ.ย.	เจ้าหน้าที่พัสดุ
5.2 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ	มิ.ย.- พ.ย.	

3. ปฏิทินการปฏิบัติงานบริหารงานบุคคล

การดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
การวางแผนอัตรากำลัง	พ.ค.	ผู้บริหาร
การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ	ต.ค. , เม.ย.	คณะครูและผู้บริหาร
การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
การย้าย	ก.ย.,ก.พ.	ผู้บริหาร
การเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าตอบแทน	เม.ย.,ต.ค.	ผู้บริหาร
การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
วินัยและการรักษาวินัย	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
การอุทธรณ์	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
การร้องทุกข์	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
การออกจากราชการ	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	ธ.ค.	ผู้บริหาร

4. ปฏิทินการปฏิบัติงานบริหารงานบริหารทั่วไป

การดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู
การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู
การวางแผนการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร
การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	พ.ค.-มี.ค.	งานอาคารสถานที่
การจัดทำสำมะโนนักเรียน	มี.ค.-เม.ย.	คณะครู
การรับนักเรียน	พ.ค.	งานทะเบียน
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	พ.ค.-มี.ค.	คณะครู
การทัศนศึกษาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้	พ.ค.-มี.ค.	วิชาการ
การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน	พ.ค.-มี.ค.	งานกิจการนักเรียน

การดำเนินงาน	ระยะเวลา ปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
การประชาสัมพันธ์	พ.ค.-มี.ค.	งานประชาสัมพันธ์
การประสานกับราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น	พ.ค.-มี.ค.	ผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ

ถึงแม้ว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ได้กระทำผู้เป็นปกติ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันที่
 ารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน จึงจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองในด้านการ
 านให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวง และของเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้
 ดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับคำรับรองการปฏิบัติราชการ
 ควบคุมภายในและการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากสำนักงาน
 มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการและดำเนินงานร่วมกับ
 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจน
 ายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้เกิดการทำงาน
 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกำกับ ดูแล ให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
 ภาวะผู้นำและความตระหนักของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการขับเคลื่อน
 ารการศึกษาที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญ เข้ามาบริหารจัดการ
 วนร่วมตั้งแต่ต้นและคอยติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานให้มีความ
 ง

2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม

การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่เป็นเรื่อง
 ารบริหารหรือคนใดคนหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และไม่ใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ แต่
 ่งที่ทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและมีความเชื่อมโยงระหว่างงานในด้านต่าง ๆ
 านศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคลและงานงานบริหาร
 ึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานด้านการศึกษา จะต้องร่วมกันกำหนด
 าย-วางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมินตนเอง เพื่อพัฒนาการด้านการศึกษา ถึงแม้ว่าจะมี
 ี่ยนแปลงตัวผู้บริหารหรือบุคลากรบางคน ก็ยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ เพราะทีมงานยังอยู่

3. ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

ในด้านการบริหารสถานศึกษาจะมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งได้นั้น คณะทำงานทุกคน
 ึ่งมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษาตาม
 างงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนัก และความรู้ ความเข้าใจให้กับ

ทุกคนของสถานศึกษา โดยการจัดให้มีการประชุมชี้แจงและการฝึกอบรม การศึกษาจาก
มือต่างๆ โดยผู้บริหารจะต้องแสดงความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและ
ทั้งหมดได้เห็นเป็นแบบอย่างและเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานในทุกขั้นตอน

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดความรับผิดชอบ

ในการดำเนินการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพ บุคลากรของสถานศึกษาที่
ทำงานเป็นทีม จำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานและกำกับ ติดตามการดำเนินงาน
ระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงาน ในการดำเนินงานให้
กันอาจจะใช้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอยู่แล้ว หรือบางงานที่ต้องใช้ความรู้
เฉพาะด้านเข้ามารับผิดชอบ เป็นต้นว่า ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของครู
และการเรียนการสอน และผู้เรียน ฝ่ายบริหารรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากรฝ่ายบริหาร
และบุคลากรบริหาร ในขณะที่เดียวกันก็มีคณะกรรมการกลาง ทำหน้าที่ประสานงานในการ
การในภาพรวม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและผู้แทนของคณะกรรมการชุดต่างๆ

5. ยุทธศาสตร์การวางแผน

การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา จำเป็นที่จะต้องมีการ
การกำกับ ดูแล เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการวางแผน การกำกับดูแล
ให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำ
นแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการทำงาน

6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง

การบริหารงานสถานศึกษา นอกจากการทำงานเป็นทีมแล้ว บุคลากรภายในสถานศึกษา
ทำงานร่วมกับบุคคลและองค์กรต่างๆ ภายนอกที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน
งานในเขตพื้นที่และหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้สามารถ
สนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม
ายที่ต้องการ

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ร.ว ๐๒๒๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๔ มีนาคม ๒๕๕๔

เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ย ทินพิช ผู้อำนวยการโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

นายอุดม วิเศษชู รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๑๒๑๒๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
การศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยา
านเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
ลุลตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
องเนื้อหาการวิจัย

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

ยินยอมเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
า ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๔ มีนาคม ๒๕๕๔

เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ลัดดา เชิดพานิชย์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

นายอุดม วิเศษชู รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๑๒๑๒๒๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
การศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
เรื่อง “การพัฒนากาารบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเขาใหญ่พิทยา
านเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
ลุดตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
องเนื้อหาการวิจัย

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

รียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
า ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

/ว ๐๒๒๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๔ มีนาคม ๒๕๕๔

เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จันทะนัน โรงเรียนบ้านโพธิ์เงิน

นายอุดม วิเศษชู รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๑๒๑๒๒๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
การศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
เรื่อง “การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเขาใหญ่พิทยา
านเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
ลุล่วงตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ของเนื้อหาการวิจัย

- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

ยินยอมเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ว ๐๒๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

ขอให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

โครงการเรียนแนววิชาใหญ่พิทยาสรรค์

นายอุดม วิเศษฐ รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๑๒๑๒๒๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ศึกษา เรื่อง “การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนแนววิชาใหญ่พิทย
าสรรค์ในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
รวดเร็วตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การวิจัย และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพพรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลัย

โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

บ/ว ๐๒๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๔ มีนาคม ๒๕๕๔

ขอให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การโรงเรียนเขาใหญ่พิทยาสรรค์

นายอุดม วิเศษชู รหัสประจำตัว ๕๒๑๒๑๒๑๒๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
ศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
เรื่อง “การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเขาใหญ่พิทยา
นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ
และข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

ขอมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ใน โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย